
MCO

چھاپ غلام محمد نور محمد

چھ عشقن داد وا لہ سخت مشکل

الحمد للہ و المنہ کہ اندرین زمان بہمت فہر اسعاد ناشان قصہ خوشتر

16006

مسمّیٰ بہ

گل و صنوبر کلان

بزبان کشمیری

یعنی گلہ کیاہ گو صنوبرس سیت

محمد شعبان صوفی سکنہ گبر نے

غلام محمد نور محمد تاجران کتب

۱ مہاراج بازار گنجیا زار - ۲ مائیسہ بازار امیرا کدل سرینگر

۳ ریذیڈنسی روڈ تراب باغ سرینگر کشمیر کے ذریعہ

در مطبع (نعمانی پریس دہلی) شائع گیا

(کتبہ قاضی)

گل وصنوبر	بسم اللہ الرحمٰن الرحیم	گل وصنوبر

آلٰہی رحمتوک برموثہ باوم
وسیلہ چھوس نان پوشاچیلان
وچھوم اردو زبانی نثر پاٹھی
یہ فرصت چھم غنیمت بانت کنھہ نہ
بار دوناو چھوی تت گل وصنوبر
دپوم عبد الکبیرن تھاو ہمت
بکشمیری دنکیا این فانہ
ونن ہمت کرم پانس منظور

غریبن عاجزس ہمت تھاوم
کرن تصنیف چھم کاشر کتاباہ
وکم کاشر زبانی نظم پاٹھی
چھہ تت شہر باغ وارلہ ہم یہ ہنس
یہ ونتو گل کران گیا ہ صنوبر
بکار ندگری چہ ارہ سو مشہور

نصیب کرہ ما چانہ کن باغ وستان
دلن اندر تمکو یہ چھوم جبا باہ
ونم یہ مختصر ایزاد کنھہ نہ
عبارت حرفہ حرفہ پور یمس
پرت تھجی عبارت تہ بشارت
بیان گاس اکس نت ناد چھوگے گیوہ
یہ گو ہمت شوق اکو ہی غائبانہ
تھوم یت جان آدم ناد مشہور

غزل

ماہِ تابانہ ہا وائسہ روی
ماہِ تابانہ ہا وائسہ روی
ہر سانتہ بڑنٛہ گنہ گژہ سوون
ماہِ تابانہ ہا وائسہ روی
یا رسول لول چانو متہ ہوس ہن
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
سوار کرنک سس براقس
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
عرشس تہ کرسی وارہ فیور جس
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
یم تتہ سرآس تھم بادنے
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی
تعریف کرنے پانہ ذاتن
ماہ تابانہ ہا وائسہ روی

ہردم چانوی چھوم آندوئے	رات دوہ دادہ چانہ چھم اس جوئے
تمنا یت دلس لاتہ دوہ چانوی	رنبہ ون روی چانو دھ گلاب روئے
درود وہ سلام سوزنی ذاتن	ہنٛ سوی پیغام جبریل دئیے
یثرہ سان نیونک معراجس	رہبر جبریل سیت اوئے
تشریف بلہ نبوت لامکانس	ملکو وارہ پاٹھ وچھوہی دئی
جبریل ہمراہ بلہ تھاونی	ملکن پینہ چانہ تمنا درد ئی
لولہ چانہ پرتو پیو آسمانن	فریاد دیوان شعبان دئیے

خدایا ژه چهوک ستر ساران کران
عفوی کر کرنی بی بندگان
زلعبد حمد باری نعت سرور
کدت بیرن کرس کاشر مه پیوند
بشر قی آسو عادل شهریار راه
تمی کر ظالمن هند خانه برباد
ستهاه مشهور کومت دسخاوت

داستان شمشاد شاه

دنی بو عاشقن هند قصه تی بر
دنی از ابتدا تی تهاو بتن کن
امیره تخت گیره تاجدار اه
کران آسوی حکومت کامراج
ریشتی لتس دپان آسی پنجوست
هوان رخصت گره ام تم هیر تشیکا

چهه کا ربدی ان دوه اس کران
گژهو خوار ورسوا ستهاه دجهان
اند رکصدس گمت فرزدانه چهوین شمار
سنک یله معنین بیان گره هی تن
دپن لتس پادشاهن ناو شمشاد
گدان پٹ کرانی زرفشانی
تمی آسی تمس فرمانبردار

دربیان روانه شدن شهزادهٔ کلان فرزند شمشاد شاه بابت شکار کردن و ملاقی شدن با برهمن

عرض کرز ٹھر بچوتس کیح کلاس
دمم رخصت کری بوزاره پاراه
عرض منظور کرنس پادشاهن
یکه هیر وشکارس سعره سامان
صبح سیتن دمه بدگاش بلیه آو
جهانس جابه سیتن قدرو اراه
دتس رخصت یله تم قبله گاهن
شکارگاهس اندر و او تو لعبغته
دچهن هرنه بوان ز طرف کهسار
دپن هرنه رٹت کیتراه کریوس فن
کرت حمله ژلوی هرنه بکهسار
دپن فوجس چهه تی آب دانه باتی
کرت حمله ژلوی هرنه بکهسار

دمم رخصت گژهی سیرس شکارس
بوکره ماسیر جنگلها خرامان
تمی شمشاد شاهن قبله گاهن
دوس کرنی تیاری سازوسامان
سو شهزاده ننه مالس گژهاو
دمم رخصت گژهی بوهیر شیکار
بینن خلوت دتس تم پادشاهن
کرن گوژ گوژن شیر دردم
دپن فوجس اتس دو زوجبردار
بیس کن هرنه ژله مارن سوچ پانه
ستهاه شهزادنی فوجس دتن هار
سو هرنه نیر تهی گوجهون هوای

هوس سیر کرد لس گومت مهه واراه
دلس اندر مکوداراه مهه یهان
امی وقته شکارن تو نه فرمان
انن شهامت نر لشکر ترت پهلوان
نه گل گنڈت دپن تمس شهنشاه
بمی غیرت خدایه مه دیم سار
سه لشکر برت پکان گو زفته رفته
ژٹان مارن ژٹان زصبح تا شام
تقید فوجی کرت شهزادان
بیه یارن کری لتس خانمانه
مگر ژلو طرف شهزاده هرنه
گیی فوجس تم وچهنی نامرادی
ستهاه فوجس دتو لوی شهزادنی مار

کمن سبب شاهزادهٔ تیچ داو
گرت اندر مری حاشی اس عرات
سهماه کرن لوی شهزادی سنج و
پکان بیایه گنه زان الاولا الزی
و جیوتن کیاه سبب گرداو یاب
اوی انهاین گو شاه والا
دوکهاه دین کن من نیم نالم
اکس لطف کنوی اگاه وچین
وچین اگر وایی هر کس حسنم
کرت باکی پرن لفظا نیوی
نزر چشمه پهمن نا و سانی
هترن کی پنن کا لم رشقت
سالماه هس کر شاهزادن
دنین سانین نج دهنا هاو
به تهانی تیه کیا ما چهوی
جمهر چیرن کم سنه پاره
اوا سوتن قسمت اند سرشت عزای
اژگ سکین پرت ند ساپان
دو پلکنه چهرزاد سیرس
مح پتس گهاد اکی شاه
دیان نتج وساهش وقیوس
نظر سبز کرن عاشن سیند
شرط تمه تهاو منت چهوگل و
کران کیا یک گل یا صنوبر

سه هر په جنگلس گهی اند نتاو
مو هرو گنس تخل از عجب
نیس گرمی چهان آب سرپور
تس تهای بچان گو سونی جنگل
آوس پاری گران پرو دن
دین آدم کره ساتهاه تنی لو
دیان سوی هم کند انگوری دا
یکن گردن نفخ سونی چشمه
سبزه هر ملس آکی ته تخم
دو گلاب ته هرکنی بیکانه
سه بورا هر چشمه کران
پلیه نخ عطر شهزاده کنج و
گرس تعظیم تم عالی تنها دن
دین شهزادن مطلوم همنا
ینن چهو قیده وق کته شوق خام
هرانگیز چهم پانی باو سرپور
کرس تقدیر بنا ز کنه دود
هه آسم سنت کبر فرما هردار
بهانه سیر که کیاو شکار
تر کسیماں چهو دوکن یا دشاه
کران چهو وی حکومت نه
هر اطراف گوس تند و نخ
متقابل اکس دین برابر
وهم یس گل کران کیا صنوبر

به تهانی شهزاده پس بیت
یقین گوس لطاهر آب حسب
سماه کر شاهزادن سفراری
کس گوس صدای چهیر و غسل
کلاه یم چهوی نو همچو یالا
فیا فی آسمهی نوس پتن دوه
چهی تهاد نظر رفن ما خاص
نکری اس هر آن سو چشمه
چلین ترشاه پرن چهم جاد
پس نگه نیب وصلوه پانه
متقابل و قبلس باطهارت
لگهن بانس باتی یکان آ و
نمرک باهمه کنه ترخیر پاتشاه
ته پس نتج گوو دیس کنه خطره
وین نج بی تی لو دیده
هر لو منت اند یاپس نتج شوره
نه سوی تهر بابل نیر دوان
تهندا ازن گو منت نیمن شوهم
سمود کت اد گس اکیه هر شاه
جاهرشاه نکوخو تاج بسیار
چهه کستی گو لو آنه هر چهی خور
سهماه شهزاده عشقن سوز درگو
سوال بی تزدو منت چهن نی پهره
بناون ح ینن تاج و افسر

بیت باغ کښ اکبر انار ده مېوه
د عاشقو مست دلس باغ
[illegible] ګل د صنوبر
[illegible] باغ کښ [illegible]
[illegible] ګوره باغ کی [illegible]
[illegible] ښار [illegible]
[illegible]
[illegible] عقل [illegible]
[illegible] یو وخت [illegible]
[illegible] محبت کښ مهر
[illegible] قدم
[illegible] شاهزاده [illegible]
[illegible]

[illegible]

[illegible]

در بیان اظهار نمودن شهزاده د استان [illegible] شیر فقیر

[illegible]

گرے آسوس لے دا مت شہزادہ شکار
ته نشٹ تس لو آسوس آب شہزاران
امی وقت تتوی گو فوج پیدا
لشکر ہے انتفی تے تہو شولو فغان
کہانی لو زمش لیسہ آس شاہین
مہرانگیز نینت لو کرن یار
فتبر و دتس کن اشہریار
اسی نش صاف فن باروی گرہ نی
اث گو مت لس شہزادسی آسو
ارکین حکومت بیہ کار
کہ ک شہزادہ حاضر محلہ خاص
ونان دے اہی تاہی ہرت ہو مت
خبرلونت ہس گو انقلاب ہ

مہ یت لشکر یکانی آہس بیار
حملتس خاقس کن بے نہایت
یہ شاہزادہ کران آسوتا لہ آتہ
وچھوک تس شاہزادس نگ دیگر
ذراتمکوی تن نہ اہلکاران
بدل سو چان جی ہی از خوشیاں
ته وقت خندہ جھو باگریہ کیاہ
وزیران کن جو لوی ہم شاہزاوان
گلیو مت عشقہ سینی آسوتس لے س
نلیت نیوہی بنجانہ بہ ہوائی
خبر ہتی ونا تس یادشاہس
کران جھوی بیان پانس گرہ اگر وفی

تہ نہ گوشی ہکارس تیغ پولاران
کہانی لوزتس آہیم مہ فرصت
فقیر ہرلو تدو تو ریں لو د نہانی
وچھان شہزادسی کن ہارشکر
گمنت آسوس دلس منز شوق بیار
دیں یدباوہ کہ نیرہ ما بار
ته گستام زدرہ جھوک فریاد یالان
پکان بیادہ الوتم ندر تاین
وزیران وامیران اس حاضر
بمعہ فوج و سپہ خانہ آتی
جھووی شاہزادہ ندد گمنت
گتیت تام دل ائسند لگومت زالہ
جھو مشکل معاملہ بیت گیا جھو چارہ

گریہ کردن شہزادہ بابت مہرانگیز

گرہ ولنت و دان آسوت راتس
مگر خوف پدردار او بران آسو
قرار دلمس آسو بنہ سالتس
صبر کر کر تہاوان گوسن خان
نگاہ دت جا لوارو نالہ در باغ
لباس پادشاہی کرنہ دربر
نعارت نیوس عشق صبر و آرام

کران آہ و آرزو تس ہلہ کذاس
سو بربستر مت میلے خواب خو آسو
دیان تس یا رسی تہ لے زاگس
ون بہتر ہم گرہ ہی ان ہی نا
سنت فلو کرہ شبن بہ دانہ چوں زاغ
نہ آسوس صبر نی آرام دے دل

تمامی شب بلہ رد غم و دان آسو
زدرد و غصہ سرلتہ لدن آسو
مہ کرنم یالہ یارکن سینہ بریان
کرس آدا شرائطی گتہ ہم جان
زبالین شاہزادن نہد تلین سر
زعشق یار گو دیوانہ عاقل
سین تس صبح امید بس ال شام

دربیان آوردن قاصد شہزادہ برای بردن نامہ در پیشگاہ بادشاہ

انٹ قاصد لکھنت کا غذ تن تس

دتم نامہ تہ نت تس قبلہ گاہس

سوتہ قاصد ہمت سو نامہ راد تہنا
ذہنت شہزادی نشن آو بیاک
تِمن ہمراہ پیشِ شاہزادہ
گژھہن چھم سوی ملکہ اجازت
دِپن تم کُن تہوم ای قبلہ گاہا
دِچھم اندر جنگل مہ ہرنہ ہانگل
تمس پتہ گوس تنہا مثلِ صیّاد
دلس اندر مہ گو خوف زندہ
صفت قیموس شاہن دانہ دانہ
دِتم رخصت گژھی بالہ یارس
نصیحت کرہ شہزادس بیشمارہ
دلیران ژٕ دلاور یا کرو فر
سہ قیموس شامی کُن باج تاران
بوٗنی زانہ سو سالو نی خاندانہ
یتی سونس اِدہ بو سارِ لشکر
اگر بعد کُہ میانوی گژھی جانن
گژھی قیموس شاہس نش لُو پانہ
شرط لوزن گژھت شہزادی شر
دلستام گونہ حاصل کینہ انجام
تہوکن کر برزمین تہندے وونس
گوڈن ہاس کرن لعل لعن قطعہ
غرض میانوی شرط زینن ژھ جہد
دُنس رخصت شہزادن بیہ ستہ لشکر
سوتہ شہرس اندر آو مختصر لوز

کرِن حاضر زِ دربارِ شہنشاہ
وزیران و امیران آس حاضر
وچھک ہمت سیٹی ملکہ آمادہ
دُپن شاہن تہٕ وِتم نورِ دیدہ
ژٕ چھوک بیشک جہانک بادشاہا
ہرن اکھ ہمت تُلو طرف کہا
ولیکن یم کران ژٕ لو تیر چھان د
درین اثنا سیٹھن ناگاہ نمود آے
مہر انگیزہ بیند باد اُن اتھ آنہ
دِتم رخصت گژھی دِر ملک قیموس
ژٕ یہتم پننہ گرے وارہ کارہ
گوڈن لسوزن کھاہ بوہ قاصد آنہ
کمہ موکہ چھوک ژٕ ناحق پان ہاران
اگر سِد بوزہ تراوس باج و خراج
انن لعٹ گژھی پانی مسخّر
دُپس شہزادی ایشاہ والا
مہر انگیز تمیز کو رچھانہ
تُسند عصمت ہی چھو پاک از تان
مہر انگیزہ تہو شہزادی پام
دِتم رخصت چھو منہ تاب بالکل
گرو شہزادہ مارت بیگمانہ
ہتن رخصت امیران بیہ وزیران
روانہ گو گرس ٹیچو فتح لاو
کرِن شہزن تم خیمہ خیرگاہ

شہزن نے سو نامہ گوس دِ لچاک
شہس اندانِ ٹھاہ بڈبڈا کا بر
خلس آس لکھت اچھی عبارت
ژٕ کم چیزن کری سینہ بریدہ
شکار کہ قصد بلہ ادٕ گوس جنگل
ژلانی گو ہیرکو ہس دتن تار
بہ تنہائی پکان آسوس پیادہ
گوسانیاہ آسوکرِن تم خبردار
کرِن حالی سو قصہ قبلہ گاہس
پکانی گژھ پیا بہ روم تار دِکس
بو سوزن چھانہ خیط صارِ لشکر
بدست خود کرِن نامہ روانہ
سوزانی وارہ یاٹھ زی نور دیدہ
وگرنہ تس ادہ لدی بین راج
مہر انگیز تہونی زیر فرمان
جہانس چھانہ سیتن قدر بالا
چھو کھتاہ اتھر لتس نش گال صنوبر
بوان شہزادہ وارہ صبح تا شام
سٹھاہ شہزادہ ماران عاشقانہ
دِلِ ہیا نوی چھو نالان ہمچو بلبل
کری ہیری یوشٕ جان معلوم
شہزن تہ بیہ راکینن دیبران
ہتن رخصت بوئی آند لفروز
وزیران و امیران آس ہمراہ

خبر قیموس شاہس واتھ درگوش
مہر انگیزہ آمت ملکس اتھ نو کیا
وزیران کن دین قیموس شاہن
قدمبوسی کران شہزادی سی سع
سوداہ کرس اتھ لاسانہ بیمار ا
بلاشک صادق ون سی کنہہ تو لہ
وزیران کہ عرض قیموس شاہس
نوالی بہ گژھان تی پانہ ازی
سین بتھ غلامن چھ پانہ تخت
قصہ شہر ملک اتھ اند دانہ
خبر لوگنت ملکہ شاہ و خندان
کہ یون حاضر بہ عاشق جان زان
اوک شہزادہ پانس بیتھ رحم
شہر لوگنت نو کھ پانی اتھ دال
ہیو حلاتھ دن تی سی ملکہ
قدم آسوی تلاتھ سی ستہ
کہ خانہ زرہ بیتھ لو ایالی
ته آمت ہیو کہ ہیت اتھ خانہ
وہیت نا کیمنتہ کلہ ہیو میتھ اوین
نگراب سمند ایر ہ ترا ون
شرط لوت شاہ کس حیران
حلاوس شاہزادی ناد داون
کلہ ترا دکہ اوزران پکہ فر
دوان آسی پانی جان جانان

عیشانہ پانہ ظاہر بیتھ کہ ہوش
شہ شہنشاہ شاہ شاہ جہانگیر
بعزت شاہزادہ لو آمن
بتی قیموس شاہ پانی اتھ تی آو
امت تشریف کیہ اس شاہ دوارہ
وزیرن کن اتھ احوال جاری
مہرانگیزہ ہیتن بہ جانس
وکیون کیا کہ منتار ہیو منہ
امی پانہ نہی کہ ساسہ بہ مال
سو قیص پیو قیموس شہزادہ پانہ
اند بیاں بہت باد ایا ون
بحکم ملکہ حرام آت واتھ
ہیتھ شہزادہ ان پار لم کر
[illegible] مروا [illegible] شہزاد
گژھ ہت پانی [illegible] طیاد
آسی اتھ [illegible] دی
[illegible] کران کیا [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
حلاد دن ہیو گژھت شہزادہ [illegible]
[illegible] خبر [illegible]
[illegible] خبر شہنشاہ شاہن

بہ ظاہر آسہ حرزت شہنشاہ
لس تمی کہ یہ پی رتیاب بیر
وزیری کو بحکم شاہ قیموس
اند تھ [illegible] شہزادی ناو
امت کہ باغہ تشریفی بو
تلن ازد شاہ زی پور سار دی
دین قیموس شاہن پنہ چھ دوپی
مہر انگیز بیتھ نو چھ منہ
شہ قیموس سنی [illegible] شفقت
اگر ہت بی دفاع [illegible] نہ
دتن [illegible] کران [illegible] حالہ فرمان
قصہ [illegible] کرو [illegible] پانہ
اگہ [illegible] تی [illegible] فرت ان
[illegible]
[illegible] شہزادہ [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] طلب [illegible]
بہ شہزادہ [illegible] بیادہ
[illegible]
خبر لوگنت [illegible]
[illegible] شہزادہ [illegible] پانس

سپین ملک شہزادہ مارہ
کرین بائیلبا بن شاہیس چاپک
لشکر آیبہ لش حاس ہمراہ
دین نبہت ان ہانی کرین خاص
بیک ہفتہ سو واتو در ملک قیمو یہ
مہر انگیزہ یکدم منگہ ناؤن
کرے ننیتھر زہ مسین ایدلا ور
وگرنہ ون ڈنی کلہ باین بائیہ
کلہ ٹوہس تہ تراوک سوفی نیزا

خبر لو زنت سپین نش پارہ پارہ
حرمخانش اندر تہوشو دہ اراہ
گمنت آسوی ہمتم سارانی وکیاہ
تن تنہا سو نیرت گو شبانہ
خبراس شہاہ بوعقلمند جہو یس
تہوت برہ گرس ہانو یہ تکرار
ونک ئید مشکل کران کیاہ بانو بر
جواباہ در سنہ گو حال حیران
دلس آسوسنہ لو عجیف نیزاں
نہ باران موتنی پیالہ جھین گے

ودن فراراہ بائن بیرلمان جاک
ہتق باین دیس گرہ بارہ پاراہ
دیاران ہاک بیاہ ناد قیماس
کرن طبی بیابان تم یگانہ
گرہانی تم نقارہ ڈول ایون
ہتو شہزادہ پانس جہوک نیزار
وتم جلدی جواب انجویش جوانہ
جلاد و نیو گڈت بیرون بمیدان
دیان الخارہ انوری یوان گے

داستان رفتن الماس روح پیش ملکہ مذکورہ

ستم پت لو دتش الماس روح ناو
عمن باین ہندی گو ملنت جہو یس
متوز لتم جہیم حشمن ہندی گاش
بہر مشکل بیم سوی رستگاری
پکانی واتو آخر شہر قیمو یس

گنڈت سامان جنگ ہش جو دراپر چاو
دتم رخصت لبن جو نہ قراراہ
ون بہ چہم لو ورش جانی دراکش
ہتن رخصت ہیس یکبار گی راو

دین شاہس گشتہی در ملک قیمو یس
کران نہ آسوتش شہزادہ پاراہ
دین تم جہوم مہ سیتین فی ہات باری
بہ تنہائی گنوی ان نیرتھن آو
تمن باین ہندی فرقت دلس آسہ

داستان رسیدن شہزادہ در شہر دلدار

بہتو سوی شہزادہ واتت پیو تقیمو یس
ز دشمن کہنہ باشندن خیالاہ
بلاپرش اندر اوتت مکانس
تکہ پانس مع نہ باون بہ تعظیم
منگکاں آس خدمتیں ایں التماس

فراقن باینی ہند گو ملت آسو
زن دہقان دوین اندکن مکاناہ
ہتن آلو دنی تس خانداریں
دیں تمہ گنو گڑھک گنہ اک پرزون

وچھن شہرس گنڈت اند قلا یاہ
دین بہتر کرن تیھی قیاباہ
بڈاہ اک دراپہ کرنس عرض تسلیم
بظاہر عقلہ شکلی جہوک حاجن
گڑ ہوم فرزند مہ اڈس مرادیں

صد سيت سال عمري کن جو ڇسين لوڙ
ته يامت ڏي لوڙهڪ تامت گهيم سِت
ڏين تمه لوز مياني نور ديده
تمکو وارث بنکڙي صاحب بخت
طلب چهوم پهنت ته مه لوڙ وآنان
تي تنخواه چهوم واتان مه و سالي
قضيه لوڙ ذٽ منس نشح انه دانه
گرڌهي شهر اندر لوڙ ماڻهيه ڙنائي
لوڇي سينتي کرئي تم عهد وپيمان
سوائي لو تمنا کهته چهو منه
کرک بابد گرئي عهد و پيمان
نبر نهاوان ڏين لتن و ارچهو منه
ونک بنه کينه اکسي راز مياني
گرس چالنس متي وقته دمي نار
دوهه که دراو تحفني سوي بازار
ڏين لبه بامکو لو کهنه سراغاه
نمن شن باٻني هندسر وڇهن بام
وڇهن سرآدمن هندڙ وهرا ئي
ڏين باغس اندظاهر وزان ساز
صد لوڙت لگان آسو عاشقن داغ
منا جا تهاه کران تم سوي ماري
سته بت باغس اندر آسي گرڻ ماتي
گرڻ هنت آيه اندر باغس اندر ڙاو
کران گريه ديان مياني خدائي

هنگان اولاد بحکم عمري آڇين لوڙ
ڏين شهزادني اي مادر من
شهاه دولت چهيم تزجي تن تميزه
ملازم ڇين دربار شهنشاه
مهرنگيزه هندي ماه تابان
بهت باغس اندر بالو چهه پانه
ڏين کتو فيروزن لو خانه خانه
ليس سنتي کري لو دوستداري
خدا ايس پت لو ماني چالو فرمان
خدايست ته چهوک مختار مياني
چهم تي تج ڏيونس انهدل وجان
لوڇي کن تم ڏين ماي ڏر من
خدايت لو چهوس في ننڊ چالوي
دوهن کنيزن کران تنت جايه رام
به تنهائي پکان کو کوچه بازار
نبر باغس وڇهن قلعه شهاه جان
وڇهائي گو متن ده منڊن تمام
صدائي نغمه بامت آس رگوش
به ازملکه لوڻي ظاهر آواز
وڇهن سه دربهنت باغس نگهبان
وڇهن جوياه پکان تنت آب جاري
اندر باغس گرڻ مان آس ايجي جه
تنني زيبا کرن به جا مه بيزاو
لو کره ازمرد وزن معلوم احوال

ته لو نک خالقن تيو ميانه باپ
پهوي ماه نش اگر موجود چهو دن
جمع کمت مياعمري مال و دولت
مهرانگيز تن کوله ونے کياه
مهچوم اتن شير دلو مت لو دل دوال
تيوي تي جوان سو زان مهرشبانه
کرے معلوم لو بت جابه جائے
کرم اده بت غمس منز غمگساري
ڏين وابس تني اي نور ديده
گبرزمان مه لگو مت ونه گرانوي
کرت گرفته تهاون در طويله
دليلاه لو ونٽي تت تهاوي کن
بنس ميانس گرڻهي نيه کانه خبر دال
نيچو سند باطه لو تمه آن نکونام
وڇهن باغس اکس اند اند قلا ياه
وڇهن تت آدمن هندسر آونهان
کران آسو شاهزاده لال ته وائي
صد لوزت لالان جا. ناورن نهوش
ديان کمه حيله گرڻه ون داخل باغ
ته وڇهتي شاهزاده يان ماران
مصفا آب جاري تت لوائي
کڈت جامه ياري ته خوشخوي
تن تنها پکان گوڻ ماية زمائي
مهرنگيزه هندي هکه کبوزال

ترہن میلن مربع باغس طول
اندر باغس یکانی آبشارہ
ژوپاری فیور باغس وزدورے
دِین آسی ینہ اندر ماہ تابان
وچھن بلہ حوض تم تتہ بین ناگاہ
کنہ کنہ شش چراغ لعل تتہ آسس
گژھت بیٹھ ناگسی کرنے طہارت
کہت تتہ پیٹھ تمی پرنی نمازہ
نماز پتہ تمی ہرن کرنے مناجات
کران گرتیہ یان میانی خدایے
گژھت ڈیوٹھن کھوکھر تم سوی درختہ
دیان شہزادہ ہتہ میانہ نندراس
سوگل آسوی کھوکھران لادہ
تکلس اندر پتھ ہن فراغت
ہت دِہ باغ آسی مہر انگیز
انیو تریشاہ زچشمہ سر دکھمہ خوان
گنی سوی سوئی چشمہ لوانی آب
کرن آسی کن پانہ سوی ہیوٹھ
کرن گرتیہ وچھن بلہ آدمی زہائی
گنی جائے وچھن نہ آدمی روی
کران ہی ہی یہ کیاسہ جھس تریتہ
وتھت گیہ تنبہ لیٹر پان ہاران
ونن احوال ہا روی دانہ دانہ

وچھن پھلمت میں ہر طرف پھول
زنگہ بلبل کلن پیٹھ آسن نالان
دلس تس دراغ آسوی لادہ مورے
وچھن حوضا پرتہ آب مصفا
تمی ناگہ یوان حوضس جھوآباہ
دیان تم سام آسس انگمر
چین تریشاہ گیں پیدا فراغت
گژھت فارغ کرن با دل تدبیر
تمس کن ییں کرشان ساری جھوجاب
بطرف چشمہ ڈیوٹھن تھدرختاہ
دِین طاہر یہ گومت میانہ سختہ
وتھت گوسوی یکانی استہ استہ
دیان ہیوٹھی اندر تتہ شاہزادہ
وَنی ون قصہ ملکہ دلافروز
کران گفتار از لعل شکر ریز
دران محفلہ تھت اکھ دائی آئیے
وچھن عکسا میت آسن چھ مہتاب
تنزہ شاہی آسس بیتر ناگہ داس
شکل وچھنی عقل ڈج تس کرن ہائی
نظر پھر دوان تتہ ناگسی کن
اتھس کتہ پیالہ ہت آسیا ن ران
مہ پیالہ خوشس دراہ لوانی
وچھم اندر شکل شہا نہ
وچھنی شکل گو لرزہ ہویدا

تلن ہر قسمہ آسو ینہ شمارہ
مقام موسقی آواز تراوان
میان باغ جنگلاہ اکھ وچھن جان
تمی آبک تیس آسوی پوان گاہ
دیان تتہ سام لاگت ہر طرف آسن
سُہ شہزادہ سیٹھن نزدیک بافر
وچھن اُزنگ مرزلو پیٹھ ساماہ
زتن باو نُ اندر کن تم بین پر
دیان لو وزہ ماگو نہ جایہ ترمائے
شہاہ سوی پرنو وارہ مُت درختاہ
بطرف چشمہ آسوی تتہ کلس فاس
سو گل دریائی اندر ہیوٹھ دل شکستہ
کران اوی ہچھی پاٹھن روایت
جھو کل دریائی اندر شہزادہ تی لوز
دِتن دِین کنوی کمہ حالہ فرمان
اتھس کتہ پیالہ ہت سے ترتیبہ ورائے
سو شہزادہ کلس اندر بلہ ہیوٹھ
سہ ونائی تتہ ناگسی پیٹھ آیہ آبس
دچھن کھاو نظر تراون ہر سوے
ہر سو چھی وچھان تتہ باغسی کن
سوئی ملکہ سو واشتی ان لاران
کیہن غرضی سوئی ملکہ گژھ ہائی
کتی انہ ما ژہ کتھ آدہ بسر داہ

کتی ا نه ها ڙه کتو اده آهي سر راه
نه لعد خنده ساري سيت درالس
سمت نمه واڙه ناگن پٽ بيکده م
مهر انگيز وهني عقله راوان
يتي نز ديک نمنت جهو خبر دار
اندر باس آيه منت غا ئبانه
ز خوف شرط گومنت غرق دريا غ
کريون حاضر نته بو يان ماره
عرض دابو کرس ايماه طلعت
نه غافل پانه جيک ايماه تابان
آيه دم غير سا حر آسه نه کاهه
ز نام ونگ نه جان في تن چهچه وان
کسه بوکو شش نته بو يان ماره
نهر آس جا مه لو نشاه نيک بخت س
قسم تو هس نهر نيز ها جو انه
بمردي اس لگو ي ڙي يا ياري
ديوڻ آن لاگه بو ديوانه گفتار
کتيو آسان جا نوي خا نه انه
ديوس نه الو کتبو کي هيو کي جان جانه
کهوا ني دل گتن تنهد واره ڏ يو ڇم
بشل شوده ديوانه وجهوک ز ران
تمس تصرف گمنت ظاهر لو زا نان
ژلان تن باخد منت تا رض داي
تهون خدمت نمي مه صبح تا شام

وجهت مه شکل گو لرزه هويدا
تماشا وجهنه خطره جانه ساري
شکل وهتي منن آرن لگوي آيم
ديڻ طاهر جيو ندر باغ گستام
کهنت جهو ڏورو نت آ ڏنک بار
جهو گستام صاحب شوکت شهانه
جهوين جا بي کنت تام ژرو در باغ
زجنت آسه ما آمنت به پروانه
تيو تين صحکس واوس جهينه وت
ديوک مه جن جهونه ديوته پري خ
نته وان نيوي جهو نه آدمي زاه
زليخا کمه نه بهم خوايه اندره
کران نمه دايه آ سنخ امه پاره
وجهن بله واره خشبو تمن شوره
کتيو آسان جا نوي خا نمانه
گرنت تهفه دا يه کڏ بيرون جوسو دلدار
تمي سيتن بجي از بيو فا يار
ديوس تم گر وجهو م تسانس کها تي
ديوک م ڏاي من جهوم بار دانه
ديان جهوک بيو راک اڻ شاه کهوان سو
ونان گفتار ديوانه سو هن هن
دتن داين کتو ي نمه پانه فرمان
زفر ران مهر انگيز خوش راي
کهنت تها ون به نيهان محله خانه

دران محفل اسن ئي من پاروي تس
نه ملکه سيت بابي ڙدنه داي
دجهک تکلاه عجايب ڏ نيڻه ايوان
عکس ها وت کرن مه مندن شام
مه کرنم جادها کل برشانه
کميون حاضر ڻيون اندر کناره
وجهت مه شکل جس لوح ودنمه داره
کريون حاضر تو هي ي محرم راز
جهو بعضي نا گتي آسيب سان
بغير از آدمي بيه کاهنه جهونه
عشق جهوي عاشق پهرناره زلان
بو کرنس زياده بهم آيه اندره
اکس دائي نظر پيٽه درختس
مهر انگيزه پاني گيا ها ني دور
شکل ها ونت کرت ديوانه ساري
سو ديوانه پران جهوک لعره اشعال
مهر انگيزه ديوتس ها جو انه
به بوزت ملکه جهين لقب ساي
مزار ئن حنز بيه اک مرده ڏيو ڇم
بيکاوس اک کا نٹر نوان آسو
سو ديوانه وجهت کيه ملکه حيران
کران گڙه فزو شست خلق منتان نمس حال
ديان تس نل وڏ ئي جهو دلارام
دلا رامي قين نمه شفقا نه

ځه ګورم چاره کو نه پاته آه زاوان
ګرځم ټولی سیند مه وړم غمره احسان
سو شهزاده ګرځ دی ای حواله
کرانتر اس دوهمس میانی خدائے
دلارامې ځوی تس ځای خلوت
تي وقته شکل وچهني لګوم داغ
قسم مه چوم تسندیم پیدا کړس
یه کیاه ګومت ځه چوه ایجان جانان یا
کتها کړم مه لګومت چوم دس زړ بوه
ځه چوکنه آمنوی هیتو بے بهانه
پڅے مشفق کړی بوچاره سازی
کتهو بینی زمن شهزادسی عار
ممیش مس سر کړنځ وارځ حالی

بهر صورت پیش سر باده ناوُن
چهونه دیوانه لاګت چهوی بها نه
دپن تس چهوی څه مه کړم مه چاره
هوان ګه ګه خبر بس مثل طالب
وچهوک مجال دي ځ اراګیم سست
قسم چهوی اته شدی مه من صادق
قسم مه چوم تسندیم لوله برنس
سهاګومت دس چ چوم شوق چانے
غمه سستین مه آن ام کوس دوه
چهوکهی صادق یه سر پڼوی دکنا
خدا چوم تت ګوه کهنه چهنه پازبی
بدل ګه شاهزادن نئی اراده

حسن مسند فو چهیت بوګیه حیران
اسند عشقن ګړم دسی نشانه
ذمه داری هوان تن پا نه آئے
دلارام آس تس پټ پانه طالب
زهر آب آیس بر سر ناګ
مه کړه هضم ډاک بالکل چهونیه الصاف
ګمت داده چانی سینه بریان
بیته وچهو مک تته چوم زونه ګړه تو
بهانه سیر کوی فن ایجوا نه
مه تے دمعرض این غم انکنا
مدر زلولا ګتهی کړ دایه ګفتار
ممین تس مه ګهټت تها ون وانه
یه فت هاوم مه از فضل الهي

در بیان جواب دادن شهزاده با دلارام دایه

دپن شهزادنی ایماه طلعت
تهوبنه سر پښ اده کهنته پنهان
دیوی شهزادنی تس ای نکوړای
بو شهزاده تنګ چهوس صاحب تخت
ځه آیک تر بشنه بیت نګسي پټ
ځه فهتی چوم مه لګمت فته ګړلوی
آمی آمت بوترلوت خانمانه
بوځنس چانسی چا دیوانه ګړنس
مهر انګیزه مهر چهګ محکم راز

کتهو چانبو دلس وا ځه ګیم سست
قسم هاوت ګړس محکم عهد پیمان
ګنیمر چیم دس چانی مه تژمای
سفر وا راه کړت بوبور وانس
تهوان تته خالق تت های مهابټ
مه چوم دریس آمت سخت کاراه
ځه تهوم ګړنځ ندی بو جان چانه
نمت بوسینت پانس خوش خرمه م

کمرک پدی مه جستی عهد پیمان
کړی بوغمګساري ازدل و جان
بوچهوس فی ز شهر مشرق ارث تخت
بو بیت باغس اندر ینه ځه فرود
تمي وقته مه ګومت شوق چاپوی
مه تت هاوم درین مشکل خدارا
قسم چوم مه تسندیم پیدا کړس
ولیکن چوم اول می شرطکوی غم
اسندی شرطکوی آفته کنره راز

امی بابت مہ ترہ اوم خانمانہ
شرط نہ بیت کری و عدش و فائی

در بیان شرط گفتن دلآرام

کرم حالی ثہ نش ساروی فانہ
کرت در محلہ خانہ خاص ے انی

دلآرامی دس ایدلبر من
مہر انگیزہ تختس تل سو تھومت
تمحاس شاہزادی شرط بادن
گرہ ھک ے قاف سینی علم پانہ
سٹھا شہزادہ ران شرط ھارت
گرہ جی معلوم بد لارک کوہ قاف
یہ کت بوزت سین شہزادہ حیران
غمک سیلابنی کرہ خستہ احوال

وتی بو وارہ پاٹھن تھا وڑی کت
سو تھومت ڈ وچھن ایصاحب تخت
تمی لوکن ہندی تمہ خون ھارن
ینہ زنگی امس نش و آلو کن تھا
ہتی مارن پتی بر دار کھارن
بغیر از قاف راہ سینی نہ معلوم

ثلت اک زنگیا از قاف آمیت
امس پٹ تھا و ستی چھوسن پا نہ تمہ تخت
یہی چھیم مہ خبر ایخوش جوانہ
تہی شہزادہ ہتھوی شرط کوی و
حقیقت می وتی سادی بیخ چھوی صاف
مہر انگیزہ چھو ینہ پانہ معلوم
عقل آسوی ہر سو دوڑ نادان
خبر چھینہ کیینت ے ادن مہ مہ وسال

غزل

دتو نشہ بخیر چھوسن ھای عشقو
کرت تم در بدر ڑی ھای عشقو
سہ عذرا زانہ بیشک قدر جانی
پشیمان نوش لیبہ ٹپ ھای عشقو
سو فرھاد لا یہ داد ڑی کلس لوح تنگ
ثہ چھو ینہ عار بالکل از غریبان

غمک زنجیر کرہ ھم ھای عشقو
نگارین پتہ گڈ تھن پانہ زیبا
گڈت و امق مس پتہ ھای عشقو
ثہ کرہ تھن نوش لب بنجرس اند بند

ثہ کم کم خانمانن نار داوت
اندر جنگلس سے مارت ھای عشقو
عجب ملکس کرت ڑی سینہ بریان
دہن وہن تھوت بند ھای عشقو
کرن شیرینہ برباد ھای عشقو
خدایا شاد تھوتن صوفی شعبان

بقیہ داستان

کران آسوات رانس لل تہ وتی
ہیو عشقو گمت چھوسن بند غزالہ
مہ عشقن تیر لا یو تم بر کوہ قاف
امیر سا دستگیری جان چھیم بس
کران ڑی دستگیری چھوک غریبن

کہی ہے سوی و دتی گہ اسانی
الٰہی دل مطلب و اتنا دوم
وتی لوسم مہ ظاہر عمرہ ہندف
دتم ڑی نار چھوم مہ کار دشوار

یمی حالہ کران آسوہ آہ نالہ
گزندن در زندگش ایجادوم
کوہ دار مشکل مہ چھوم آسان کرتم
سو خواجہ خضر سوزم مہ دیم بار
فقیرن عاجزن تے ہیو سیلین

رخصت خواستن شہزادہ بابت رفتن کوہ قاف از دلآرام

دلآرام دایہ کن دپو شاہزادان

مہ ر اول لہ نارن ناز ہن ہن

گره‌هي قلبرف يد رخصت بهم مي
ٿهنوم نراوت مه تنچو خانمانه
جهيم کله ترا ومت قليعس اوزبران
کرن برباد ساني تاجداري
عنايت بُد بهم از فضل باري

فراقک ناده ني والنج ٿرٽم مي
يمي فيرت کري عدس فاني
يمي چهي هاي مياني اره کرديهيان
فراقن هايني هندمه قيامت
رمن ڏينت سجاانه وعدساري
کينزه دايه بهنت آسي پشيمان

امي هاي بت کو آس ٿي نش نکانه
خدانت جهوم گوه چهمنه دغاني
مهر نگيره هارن هاي مياني
توي ٿسر طس پٿهن جهيم استقامت
يه ملکه تهاوني اده زير فرمان

داستان جواب دادن دلآرام ميگويد

دلآرامي ڏپس اي دلبر من
کرن گشته نته ستي دايه وي سان
دتم رخصت گره‌هي هاني کوه قاف
تمس دهقان نامي نش گره‌هنت پيوه
گمنت اسو ڪ ڙه کنتواي لغنهاله
غمک نارن گڏم داراه نبرتا د
زاول نا آخر صاف د لونس
بوجي کرني سٿهاه تم زاره پاره
اکس منزلس گره‌هنت پيوسته
سيئن حيران ها يانو کري کياه
گرس ود شمون کنهه نار قتار
مکانش چهوتهان تم نوره لغتاه
بهنت در حجره ڏيوهن نيک بختاه
بذکرحي کران حق سماوات
سيئن حاضر بنبين بير هادي
تمس ادو ضميرس خاص پيرين

کنتها ک لونني تت تهاوري کن
ڏپس شاهزادان اي يار مهربان
ٿه پر کلمه محمد سبنه تهو صاف
گره‌هنت ڏيرس کرن ماجي سلامه
برنته ڙي کرک گرسند خياله
دتم رخصت گره‌هي لع بر کوه قاف
قسم هاوت نته باور لورانونس
پکاني گو دو منزل واريا ه دور
پکان آسوي کنوني نو دل شکسته
کران فکراه ديان هي هي خدايا
گمنت آسو دون ڌن پر سخت لاچاب
پکان گو پا پياده واريا ه دور
زانوار آلهي نوره لغتاه
سو گومنت محو در نور الهي
ٿرنس واتت تمس نش غم نه دادي
نراري عرض کرنس مياني پره

کله مُنسند کري حاضر بهمس آن
قيامت دوه خدا ڏواره تهو ديهيان
هتن رخصت تمس نش نير تهي گو
ڏپس تمه پرمه ونمت خوش کلاماه
آمه اسم کوم ڏپونس معراج کن تهاو
خداس نهي ڏني بوسرپين صاف
کذت گره از طويله راوتهنها
زنار عشق گومنت آسوتس شور
اکن جائي زه وته آئيس سرراه
کرم ياري نته تتو واتته زاه
نظر تراون وچهن اندکن مکاناه
وتهان يت جايه اسي لمعه نور
سرور که نوره سيتي محو باذات
کران تکه اسرار نهاني
سلاماه شاهزادان کره فقيرس
نگمنت جهوس غمه کي سلايه ايره

دلاسا شاہزادس تمہ کرُن یانہ
تہٕ تس وٲتِتھ زُلمہ غمن تہٕ دادی
زاول تا بآخر حال ونُن تس
دوہن تارن تہٕ بہت میانہ سالہ
دوہہ اکہ عرض کرُن پیرہ میانی
اگر لوٗکن تیمی پتھ فیرہٕ مکہ پت
تمی دریا ترن چھی دوٗد وارِیا
تمِس شہزادسی دیوٗ نیک مر دن
پکانی گرزٕنہ کھاور تہٕ رفتار
گژھن جاے نوشو یہ راہ درمیانی
تمِک انسنگ مرمرس تعمیر
سو لیکھتھ ٲسن چھ وہو مُنتر نوٗرہ لختاو
عمل کر برنوشتہ سنگ مر
تمی روشن ضمیرن اہلِ دردن
سفر وارہ کرُن ازراہ دشوار
بیک نظارہ کرُم عیشی لوٗٹ
بوچھوس بکس تہ اپنی عاریانوی
عمو سینتی مہ لگومنز ونہ گرزوی
کوڈر آتس یکن وٲت کوہسارہ
شبس وزان بالکل آسو بیدار
دوہن کنیزن کوہستانن کرن ژُھٹے
سنگ مر چھ لیکھتھ چانہ لختاو
کرُم یاری مہٕ ہاوُم سوہی مکانہ
مہ زمحنت وُٹھن پیٹھ آلومت جان

کنگ چھوکت لوُر کتو تراوِت وہ پرواز
وتی لدس کرُم تٕری دستگیری
تمن بایہن ہندی احوال ونُس
دوہن کنیزن کرن تس جایہ آرام
دتم رخصت لوٗ داتی سایہ جانی
ہتو شہزادہ وتہ یے ہو خوف ہرجا
تہٕ راہ وانک تنوانی شاہزادہ
سدی وتہ گژھو ای سرروانی
براہ راست ہرجا یک بکہسار
ہناہ بلہ دوٗر وآنک ریابان
مکاناہ آسہ لیکن بے مجاویر
گوڈن اٹھی پرہ تختس کُل عبارت
لکھت آسی یہ نیت تی چھوی مقرر
براہ راست ہرجا گو پکانی
یہ تنہائی دوان آسو زاریتی زار
دلو سیپارہ عشقو مارہ کرنہ نس
صرف چھوم سیت وُنکن ناوچانوی
نیتھی پاہٹن کرانی نالہ زاری
کنہو سینی کھون گمین پارہ پارہ
نیتھی پاٹھی پکان گو کیونژ کالی
ہمیشہ سینہ کانہ تس سیت چھوی
دپان آسوی خلقی پاک ذاتہ
یمک مہ نیب لجی زُم غائبانہ
نہ چھوم رہبر نہ چھوم مہ سیت ساماں

فقیرس کن دپن ای پیر ہادی
فقیرہ چھوس گمت تٕرا ون مہری
فقیرن دلیو تس ای نونہالہ
فقیرس نش پہانی صبح تا شام
دپیب بیرن تھاہ پُرخوف چھی دشت
درندہ تہ گزندہ جانورس ہا
گژھکت بلہ وانہ پاٹھی تھاوز ری کن
دعا کرمی خدا کرنی تہ باری
تہ وانک ترن وتن پیٹ بلہ پکانی
تتی وتہ پیٹ مکاناہ اک وچھک جانن
وچھک از سنگ مرجان تختا
توی ینہ کرزہ یکنک وُمی ارادت
دتس رخصت فقیرن نیک مر دن
پکانی آسو ہرجا ون دوانی
دپان آسو یارنی کرم ستم کیہ لوٗٹ
بو مالس ماجہ تس آوارہ کرتھس
رٲٹ مہ نیرہ وُن امانہ جانوی
گژھان آس کھون کنڈلاری
روہی آسوی پکان از عشق للہ
نہ ڈیٹھن بستیانی کانہ شہر راہ
فقیرن نیب وتھ مُنتس سرِ راہ
مری سفرس اندریے آب و دانہ
دگرنہ بو مری یے آب وبی نان
کرُم یاری بپاس شاہ جیلان

الٰہی سارنی چھوک تی نگہبان
کرن جلدی پکان گو نیک نا ماہ
نوشتہ تھاومت برسنگ مرمر
براہ رست پک ایمرد استاد
منزم ووت کوہ قاف بٹ سندی چھی
گرہ ہن سع ی منزمہ وتہ کن خسپی سپاہ صاف
پکانی گو بٹھ ووت دریانی
دوہن ہاس پکان در کوہ و میدان
تہ ہوی نامحرمی در کوہ و میدان
یہ باکس گفتگو خبر گل صنوبر
اکس جای پکانی ووت تنہا
بغیر باسبان ظاہر یہ چھو نبہ
نبر باغس شونگت آسوی سع زنگی
دیون تو چھوس کھوتی تو چھیم مہ تنگی
ہرم وڈھ نتہ ٹھکن ثیر درازاہ
لسندساں آمیزان ہت تمی ڈیوٹھ
وچھن ہت من نبہ درقاہ تت گلس ست
اگر گنبہ رٹان تس نال تراوان
سو گرشتہ کرن گو داخل باغ
وچھن باغس تماشا جابجا یہو
وچھن سوی باغ پر عطر و گلاب
زہر گل بوی خوشن پر آسوا بوان
وچھن بیہ فوجہ فوجہ ہر نہ ہانگل
یہ شہزادہ چھوہ موتن آمنتوی نل

منگان معافی گناہن صبح ف شعبان
وتن تراوٹ بٹ وچھن تعمیر تہ جان
پردی شہزادنی ساری تہ ازبر
براہ رست ہر جاگتہ پکانی
چھ چیدیاست تمن نتہ منز اضافی
پری شہزادنی تی حرفہ حرفہ
زبس خوشنودی دل گو پکانی
سو جون دل جوان گو پیالہ پیالیہ
تتہوی جع ف زندہ سخت لرزان
کران آسو آندوسوی با خداوند
وچھن باغس اکس انہ اند قلایاہ
وچھن کھاور نظر تراون ہر سو
درازاہ وت گلس نل ہیچہ بنگی
کڈان کھر کہ تمہ ندی ووٹھ زیچھ دوان
ہیم ووٹھ چھن کھورن نل کون اضافہ
گلن ستی شڑاہ سامانہ تہو منت
بیہ سامانہ وارہ تت گلس سیت
امی زنہ ولت کرس چھ نہ ہانگل
تہون اتھی سوزنگی آسو چون نراغ
کرن سیر اندران باغ دلافروز
زبوی خوش دلن ہتہوش قرارہ
ہزار و آسو آزخدا متوی شور
لوانی شاہزادس تم نکھ نل
ہتو شہزادہ کتو چھو کتو آمت

وچھن جاے کس تنہا مکاناہ
لسنگ مرمر وچھن لیکھنہ بعنوان
وچھن لیکھت آسن مرمرس تہو یاد
کھوور کن دیو و اژدر چھی ہباجی
گرہ ہن بیہ آسہ کسبیتی کوہ قاف
دپن ہیرن مہ نومت آسو طرفہ
رٹن سوی ووت پکانی گو خرامان
نعم ہمدم نوالہ ہم پیالہ
نہ کو نہ ہمدم رفیق و یار و یاور
کران غمگین دلن پیش شاد و خورسند
اندر تراو باغس یلہ شاہزادہ
وچھن اکی زنگیاہ شونگت سینہ
پرن لاحول یا مہ دیوہن سیت زنگی
دپن برونہہ کن گرتہ من کرہ چھوم داراہ
نکھہ پیش گل تمس تا آسمانن لوٹھ
زخوف دشمنان سع ی اہ نہ درشمن
گرہ کن تھاو فر مہت من ویران
گری ہٹھ فتہ تہ تہر تس اوز لرزل
وچھن باغہ عجایب قبا دیتر گو
رتہ پہ لاگت لبن مرمر خوش افروز
گلن پر ٹہ نگہ بلبل آسن فیران
ہتو شہزادہ وتنہ آک گنہ لور
و نان آکن باتو انی ہر نہ ہانگل
زہ پاپی زبان ہانز نہ کیا زاہ آمت

اُتي هُئي هڪڙو اشارو سيتيءَ جو ان
اندر اُٿي اُڪري سوئي بازگشت ڪيرا او
مِٽن هر هڪ ڏسڻ جا ڏهه ڏنگل
تمو هر نو اچي ڪيئن ترا و تيرخون
ڳنڍ تم ڪري سڪا ٿيس نٿي ڪين گو
اوبزان آهس ڏي اُن مخنة جا لر
وُچهنت تن ڪُن ڏي لڪ آرام راوس
دوان ڙهر ڙٽيم لسيجل ٻهٽ زڪين
سه شهزادي ڏسي چهان تيز طاق
اُن سيءَ نا ڏدت ڪري انتظار ماه
اهس پتر زهه وار پاٺي تي نسب ڪرام
نسب نام سار ڏيءَ ال ڪري سهم شاد
وِنهنت سيءَ ڏي اي آئي تيز رفتار
ڏِٺن آهه آلو مس ڪُن ايجو انه
ٿه وِن پُز پُز ڪنوڪ جهوڪ ها جوانه
ازان لِي اِذن باعث غيرار شاد
به تيو ٻِن جهونه طاقت جانوران
بيقرار بيمار پيارا لاجنم ڏت
شهزادن ڏنو ٻه برطاق وچهين
ڪنوڪ آسي بيه ڪر نا و معلوم
بيه ڏن ها و بينوي آڻي نسب ڪرام
جوابا هه پو فيرت ڏيو نه نس ڪُن
يه پُو زنت ڏايه ڏيو تس نوجونس
تمي سيتي گنه سهم رضي سه خوشخو

هنتو انسانه دل ڪو نو ٿه فيران
تمي هرنه ڏوان آس اور ته پور
تمي سيتن جهيم بند هرنه ها گگل
تمو هر نو نتر شهزاده ڪو دور
تمڪ تعمير وچهتي حيرت تن بيو
بهنت برطاق وچهيد تم نازنياه
نظر نهاد تيهس ڪُن سيءَ وچهان چهس
وُچهنت گيه شاهزاده سيءَ ته عاشق
سٺهاه آهه آلو ڏتي تم ڏرايه بيباڪ
ڏيُن تس ڏايه ڪُن اي نيڪ ناماه
ڪرنت معلوم ان مبلغ زه انعام
به ڪهنه باڻه زاو اندر باغ تنها
نشي شهزادي قاصد بدربار
ڪنوڪ جهوڪ ڪهنه ڪري مڪ ڪيابه نا وچها ڪي
ٿه بت باعث اندر زاڪ ڪمه بهانه
پرنده ڪه جبه هرگز پورو آنان
دلاوران نه هرگز شهسواران
ڏيان تس ڏايه آهه سيءَ ها و ناما
ديوم تمه پرتهه جوانس واره تن هن
ٿه ڪري نڪ باد ميانِي آغه بائي
نبم تمه سيت اد ٿه مه پور انعام
ونڍي پو يانه تس سار ڏي نسب ڪرام
تمن پا نو به هنس جان جانس
به پُو زنت شاهزاده سيت تس ڏراو

جهيه آس انسان ساري هرنه پيرا او
يه شهزاده ڪو و موتن لوي پور
هناهه هر نو نته سوئي ڏي راو بيرون
مڪاناه اڪ و چهن تم شل ڪا فور
وچهن فرش صحن از سنگ مرمر
سٺهاه هرت ته شيرت مه جبيناه
وچهائي آهس عشقن تير سينس
ڏو شيون عشق ڏر دل پيو ڪنائن
تمن آهه سو ڏايه ڪسي نا و ماما
جو انس نس ڪري نهت ان اميه پياماه
ٿه ڪري معلوم منهنڏ واره روداد
نگهبان ڏيڏه پٽ زنگي جهيد خواه
بجلدي ڏي اي گبه ڏر صحن خانه
وچهان تُي ڪُن لڳوي اُنه فنه گرائي
ونتام ڏيوٺهه ڪانه آهه ڏتي زاد
ڏرنڍ ڏر بيابان يان هاران
ڏٺيون شهزادي اي حور جنت
ڏي شهزادي ڪُن ڪري ڪلاماه
مه ڏيوهم ڪري آس نش ڏي اره معلوم
ٿه يڪ همراه من ڪري ڪهنه مه ڏائي
يه پُو زنت شاهزاده ڏسيئن
ونڍي تي نش نه هرگز انجوس انعام
تيم همراه ڪري هو آس پيش بانو
مڪاناهم وچهن ڪو تاه برن جا و

دچھون تم منز مکانس فرش مخمل
جرت لعل فرنگینو تخت پُر زر
کتوک چپوک اک کنتہ ژری ایچو اَم
مہ نیو مُت عشقہ ژور ان شہر ہیوتس
اَمی ہاپت گژھن چھوم تا کوہ قاف
دپن ناحق یہ ظاہر بان گالی
اگر یہ وزک مہ سیتین شاد و خورسند
مہر انگیز تھوتی زیر فرمان
مگر یلہ ژی نمس لوزک قرارہ
ژہ دم رخصت میجانی چھم منت مہ
کریا ات پٹ ژہ سیتی عہد و پیمان
قسم چھوم ربہ سندام پیہند کرنس
محبت جانو در دل گوم بالکل
کرد یہ عیش و عشرت ییت چھوی صاف
گوی شہزادہ مارن ناگوار ا
تت اندر ڈبہ موجنی ژہ انتم
تمی اندو کڈن تمہ اک دو اما
اندر کن آس کران وای دائی
دپن تمہ شاہزادس محرم راز
تمی ساتہ کھوانی سوی ستت و بیو
سو دپ لا ایت ہمس گو ترکل اہر نہ
بنتہ ہرنہ سو آسوی پان مارن
انھ ترا ون یکانی آسہ ہرنہ
دو ہلہ کہ بیوہ دس تس تو خیالاہ

سر فرشتہ چھون تختاہ مکمل
کرن شہزادی نس کن سلامہ
ژہ چھکھ مہ پنُن دسی قرارہ
بین ہر لونہ لس شہ دانہ دانہ
ژہ کرہ نیکی نتھا ہا وم مہ ان صاف
لطیفہ وژھمس آیی شہر پارہ
کرنہ اداہ سیتہ پانس عقد پیوند
کرن حاضر ژہ نش سی ایچوانہ
کری بوز وبین ادہ ژی تثارہ
مہ کھیو مت چھوم قسم گژہ نا کوہ قاف
یمی یلہ تو فیرت شاد و خندان
نجوشنجو نی ٹھاہ شر منڈ کرتھس
مہ گی بند عشقہ جانی پای رگل
یہ کت تس شاہزادی نیر آئے
کرن وانکس کن اک اشارہ
دہت گیہ دای دستہ حکم پوز
ڈبر اندر دلت سوی موم جاما
ڈبہ کھولت لطیفن کیسی فہ کڈ
دو اکھت ارباہ سینگ جھش آ داز
جوا آس قمچہ لائن پر سر دان
کلس گیس مبتیہ ہنگ جھنگ اوبرہ
پیرت منتہر تھون انتر ال ولعال
غمو سیتی ٹھاہ سوی آو ہرنہ
گژھی فیرت تو تہمای جای ہیرون

اویزان آس تختس منجنتہ جالر
دپس شہزادہ فیرت نیک ناماہ
دپوی شہزادی نس وارہ تھو گوش
مہر انگیزہ ہند شرط کفسانہ
تہ لوز نہ ہوش ڈ لوتن پوشہ مالی
ژہ کرون بیت یہت می نش قرارہ
کرک یدسیت می ژی عہد و پیمان
بیہ ویران کرے لس خانمانہ
دپن شہزادہ نی ایماہ طلعت
گژھی بو پانہ تت کرہ شرط پوصاف
کری تہی سیت ادہ بوش و عشرت
کرہ یقینہ ژہ کرتام استقامت
یلہ فیرت بہی بو از کوہ قاف
کڈان آس ماراتس پٹ آبہ گرائے
چھوپس گنجینہ نیر قفل محکم
موزر گنجینہ تمہ استادہ وزن
کڈن سوی پیش کش تس آ عہ بائی
تمی منزہ شاہزادس تمہ دت اُڈ
یہ لعنت شاہزادن لو لہ اک کھیو
پرت منتہر سین ٹیر مردہ دران
سو قمچہ کش کڈت دتنس دت یان
تمس شہزادسی گو ناں زن زال
سو فیران سیت ہرن کیو ترکالہ
اچھو کن آسو نزاوان سوی نی لگ خون

دوهه کہ آیہ تن وٽ رادهيرون
کهون گاسہ قيدلان رستن باغسي ہگت
ڏين دو امر متن نطر جهوڪيس انهن باغ
وداني رات رآن آن سوخوشخو
شبن آسان بيٺہ تنتهي مقرر
خداوند دتم ون تڙي ماهائي
نغير آب آيہ سوي جاؤ باغس
بين باغس اندر جلدي گذريهہ هٿ
بہ نزديک عمارت گو سود وران
سٺهاحسن اندر ڦهيوس کمالاه
وڃهون هرنہ ايوان از طرف ڏکيہ
اهس تيہ جيهو بينہ ظاهر کاٿه نگهبان
بجلدي فح اي ٿه درصحن خانہ
وڃهنت گاسہ سو هرنہ آو يا نہ
گُران سوي ٻيئس ٿيہ آغہ بائي
گڏهم ديوه صورس تبديل ٿيت
کسن تمہ دايہ تهفت جاد ماڻي
وَدان هرنہ سٺهاه جهي دلاشکستہ
يہ هرنہ جيهو بينہ ظاهر آيہ انسان
ڏين دو انهي اکس مرڙ ادس جل
دوا اک نونہ خاتوني ہيڪبار
خداين کہ مترادع غيب سي حت
ڏيس خاتونہ ونيم حال روداد
لطيفہ بانو بہ نبہ مکر ڪرڪدي زال

بين باغس اندر گو سوي جگہ جون
وڃهان گو هر طرف باغس ويار
هرتت باغس اندر راه ڏيٺہ ناگ
دوهس تابيرکہ ٿهي آسو بيران
تہ وڃهتي شاهزادس حشيمہ گيہ تر
اجابت تنس کرڍي قبر دگار
وڃهن هر شيکان نم ناگہ رادس
بين باغس اندر سوي وانو ناگ
بهت خواه وڃهن طبرق شوبان
درپچس ٿيہ بهت مشتاق پاس
ڏين داڻي کنهوي گڏهاي سيمنبر
کرتانستہ انن جلدي مردي
برت منتهر ٿين بيہ گاسہ دانہ
هنکس تهف کرسہ داڻي گو گرقار
وتهت سي وٽهہ دايہ پانہ آئي
يگر دن آس هرنس ال مالاه
رٿت نيو بحي تحي لنشہ آغہ بائي
کلہ تراون نهس خاتو نہ برپاي
زگرتہ يہ هرنہ ساري گيہ پشيمان
گو ڏن موژرادنس دمال از سر
برت تمہ نتس ڏتن کهوتم بيکبار
سيٺن بر صورت اصلي نمودار
يہ بوزنت شاهزادن ملتہ فرياد
هيو ي جيوم باعث تبديل صورت

وڃهون باغاه عجائب هچو جنت
وڃهن مسبز هرجا آب جاري
گران کوشش نبر نتيہ نيره ما بو
قلايو پٺہ سوڙ ماڻہ آسونيوان
مناجاتهاه کرن تم سوي باري
گران ٿيس عجب لوشي عيبداران
سگہ دره کن نير نيرت سوي گو
وڃهن باغس اندر تهد مکاناه
وڃهون از دو رتمسند نور کوي گاه
بين ناگہ نظر ٿي جادهر نس
بہ هرنہ جيهو بينہ ظاهر جيهوي انسان
جوالہ جيهوي بينہ هر گرنہ پيدا اوي
اٿهس دکت گاسہ منٿ گيہ سوئي هرنہ
کرتانستہ کرڍي مثہ دايہ رقال
سو هرنہ گو تمس نشو اره زاتت
بہ آيہ سن هنکس گنڏهي ودلاه
کرت لستہ تهون مثہ پيش ملکہ
تمي وقتہ تمس هر خالقن راي
وڃهک يلہ نال هرنس جا. دماکل
تهي گو شاهزاده شادو خوشتر
کهواني گو تمس تبديل صورت
کران آيہ آس مبارک سہ اهل دربار
ون از ابتدا وانتها حال
کران انکار عقدس لتس کدوت

دلوی خاتونه تس کړ ایجوانه
کړم اګه دنم ساروی سرانجام
ستم بیه نی ونن تس دانه دانه
مهرنګیزه هندی اکر کوی خیال
مهرنګیزه کړم سینه بریان
دنم تیس مه خبر از ګل وصنوبر
امی صدمه لوه آسوس لوز امت
ګرزهی معلوم ساروی ایجوانه
لطیفه بانو یه تس امان منت لو واس
مهرنګیز تهوی زیر فرمان
ونن مکتشند لوز م کذب وبهتان
دعا کړم خدا ګرزه هتن مه لوزت
ستم نیغو لمی دنم کس مشفقانه
دهانه کس تهوی تمه نار تراون
کلس تهونم ګنډت بیه چار دل
اندر باغس بغیر خواب خوردن
اندر قفس لوج چاش صحن خانش
ته کړ زهم مهربانی ګوسن یخ شاد
آنی پیغام لو از ګل و صنوبر
مهرنګیزه شر ملک نیب وغنه صاف
دیس شهزادنی المیاه تابان
کران شاهی دوان سوی عهد لسی اد
دتم رخصت ونکن چمیه رخصت
دوهن کینیژن ته چهمی لس تماشا

کنیو آسمان جهوک سرروانه
تمس خاتونه دلو تمس شاهزادن
نسب ته کرام ساروی هان بانه
تمس تس بانی هند قصه ولوس
تمی کرکس بیاری حال حیران
شهاه شهزاده مارن حون هارن
زخویش وآشنا ترد وز پیومیت
امی بایت لو دمت جهوس کوه قاف
دوهن کینیژن تمی مهمان لوه زانس
ګرک می سیت بدی عقد پیوند
جواباه لویه تو مس عاقلی هان
شرط انجام ترون ګرزه مه جلدی
دتم رخصت ګرزهی لوجان جانه
پیرت ماتهر مه کرنم شکل پرنه
بله تراوس تمی اده ګوسن بامال
مه تت هاوم خداین کران پیری
خدا تهونی سلامت خانمانس
بهوی مه لوه اتن ګو هانه
هتن باین هندی جوم انجه شر
دیس خاتونه ونهم نه نسب کرام
لو داتی جهوس شاهزادی کړدیم
مه لوجه المان باین کرمتوی ناو
مرن باین هندی مه جوم شرار
بوبه کن دختر شاه پرستان

جوکیا چانوی نسب وتم اغب کرام
قصه سادی فح نی لو تهاوم کن
ونن از امنډ وانتها حال
اوی ګوکرنت ستم جوم بیګناه هس
اکوی شرطاه نی کرمت مقرر
کله تهندی ویران تر اوه ناوان
زفیقن اک دلوم ګرزه کوه قافه
لطیفه بانو به کرنه میانو انصاف
دلوم تمه کرزه مه سیت عهد پیمان
خداتهاوی همیشه شاد و خورسند
نمی فیرت بله لو شرط زینت
نمی واپس کرو اده عقد بندی
شرارت ګو تمس تته میانو نیرن
ګیم هنګ بیه جتر لو آسن نه
دوهن کینیژن لو فیوزن سیت هرن
غذا بدله کهوان آسوه دس لک خون
خداین دل لوه قرنی ګوهن آزاد
دتم رخصت ګرزهی لوج کوه قافه
دتم رخصت ګرزهی لونا کوه قاف
دنم جلدی خدا انه شرط انجام
زمشرق باه میانوی ناو شمشاد
مهرنګیزه لاجم زی کنوی ناو
دیس خاتونه واپس ای تهخانه
مهرانګیزه ګره هتی لوج کړی فان

جمیلہ بانو چھو میانوی ناو مشہور
ہِہ کرِہِم چانہِ حسن دِل آوارہ
مہر انگیزہ مارِم بای ساری
شرط زینت لگی بو بار پاری
ہیہ آزی نش کرِی بو چانو چارہ
ژہ روزم رحم ون ایمانہِ تابان
جمیلہ بانو پیہ دپونس ہار رجانی
دِمی سِتنی ژہ ای رشکِ بُتِ چین
لیکہ طاقت سٹھاہ امداد تحفہ
خدا اسی ہر مشکل مددگار
مہِ از صالحِ پیمبر چھم کمانہ
ننگار سٹھ گژھِ ہت پیہ یکمانہ
سوا از حکمت حکیمو سو کرِ مُنت
کرِت تراوی کوہ قافس سعی ننگا
دِمی بو سِینتہ بیہِ اَکہ جادو جال
برِ قناری نش نہ او پوشنہ او
یمی تحفہ مہِ نش موجود ساری
ژہ کنہِ دانتہ مہ بو زِم جان جانہ
بجر کشتی وِلہ سِتو ی چھہ دریا
وُچھکالنی ونُن ما آسہ باطل
پیہ بوزِت شاہزادہ گوشِ پیمان
ضروری چھوم گژھُن کوہ قافہ
یوسی بو سِینتہ تہاوی جادو ال
چھپت جنگلس اندر روشنی بہانی

خدایت چھسنی لوِ پادشاہ کور
دِتُس شہزادنی اَسچان چانہ
کمت جگرس مہ چھم گنڈ لار لاری
یمی فیرت یلہ بو از کوہ قاف
یلہ فیرت یمی بو وارہ کارہ
دِتم رخصت گژھہ ہیچ لو نا کوہ قاف
دِمی امداد کرِزی شاد مانی
صفت تہندی ونی بن بن شُو ساری
تمی مدادِ وانک کوہ قافہ
صفت تہندی ونی کنہِ دارِھی ورزن
سہ یچھنِ وارہ پاٹھِن جانہِ جانہ
بیہ خنجر مہِ نش از شاہ طیموس
سو بخشِن جان می نش لو نمت
مہِ نش اَکھ بچہ چھو از شاہ سلیمان
گژھہ ہی چھنی سہ ہاون سخت ناپال
ہزارن بو دِیہِ دِیو سہ برسر
زِندہ اَسکہ گژھان تِہ ہارِ ماری
ژہ دریاستس چھی کوہ قاف
الِیو وانک ژہ کتھہ کنہِ ایلہ فدا
اگر ژہ چانوارہ برہو ای
دِیُن فیرت ہَش ای جانہِ جانان
جمیلہ بانو پیہ دپونس شہنشاہ
تمی سِنتی ژہ وانک شاد خوشحال
تِکارہ کرِہ اوّل آسی گژھانی

بوچھس وُنہ غیر شوہر بو زوارہ
امی بابت مہِ تراوُم خانہِ وِ مانہ
تہ ونی ازمنت بو چھو ونہ شرط یاری
اندر عقدس انہِ زی عشق رہو معاف
مہر انگیز تہو نی زیر فرمان
مہِ چانی پاسہ زانہ ہاوِم خدا صاف
مہِ نش چھی تحفہ از شاہان دربان
زِندہ اَسکہ گژھان وِ نی ہارِ ماری
ہمی شخصس اندر چھی ور بیان
رتن ہندہ معجزہ چھی مختصر بوز
تموک ید تیر لایک لیہ نشانہ
تموک جو ڈبنی نہ روم نار وس
تموک ید ضرب لایک کوہ قاف
دِچھت شیر غرندہ سخت لرزان
خنجر حلیم وستی پیہ آسہ کنہِ تھاو
الکوی سیرا ہِس آسی مقرر
رتن ہند نیب بائی مشفقانہ
دوِہم ژانتہ کانہ چھینہ در شہر اطراف
یکانی آسہ کنہ چھوک نہ ہر قاتل
اکس مفتس ترسی سعی خوانخواہی
مِنتم چارہ کیا چھوم جانہ جانہ
بجر سیمرغ تنو کانہ وانہ نہ زاہ
کُود ن جنگلس اکس وانک یکانی
رچھت تہون دہ چھی شادمانی

ثڪار ٿيو نه رهيت تي سيٽ پاڻ
سو بيشڪ آهه چالو نه هي فرياد
ٿهند شاهه نيرو نمي بعد تهه ها
گرهه هيت ليري ٿه گرزمن تس سلا ماهه
وٽهه زسلال تي هي وماله سيني
هي گت وڌ اتناوي ها کوهه قاف
سوکهت چيت نيرو پاڻي سوي جنگل
وتن دون هند وچڪ جيمو نشان
قلعس يام وانگ وڌ اره ٿهو پاد
هي بدخواهه ڪرائي هر طرف تو
طرطاق فسرين ٿهندس ديا نا و
سوزنگي آهه بالڪل هاٽ پياده
تي نيرت گرزمڪ پيه وڌ ارپاهه وس
بسان سيمرغ پيه جهي پٽ درختس
پنن احوال ونزس ح انه دانه
سکهر ڪرجهي ڪرن گڏهه تيز نقال
سلح گنڊ تهي بناون چيت وڃي چالاڪ
جميله بانو پيه تامت ضعف دل آ و
تمس کن نادلائين پار رچائي
جميله بانو پيه هند هم وچيو نه جبرت
اکس سفرس شرکت ري کري
بهت ميدانني انز ديه تراوڪ
هتن رخصت له ملڪه تحفه هيت دياو
جميله بانو پيه ديوس غم نه هم تراو

اده چيو پيه نه ٿه هرگز خوف جاڻ
گوڏن نهرن هزاران شير بيرون
وچهان آسڪ ٿه رد زٽ چابڪ جا
تمس نه آسي دماهن ڪن ساٿ لال
ثڪار ٿهو نيس شرٽ تي شهر ڪه سيني
بهي ماله سيني شير تي پار
تمس پيه نيرو في اده هر نه هاڪل
براهه است گزخرم تي چکاني
وفي زنگي ٿه پاڻس ڪن شهماناد
تمي ساري هت تٽ جايه جو نخوال
ردهال هو تمس له و زبنه ڪهيه پادي
اگر زنگي ڪري آري هيت گفتار
وچهڪ جنگلاه ڪن نهر آهه معمور
نشانه هاوزين له ري گرهاني
نکهن پٽ واتناوي کوه قافه
ان تم تحفه نهاون پيش هاهس
حواله چوڪ رسن ان نهر بيباڪ
تي دراين گرس پٽ سياه ان
اگر ديوزک تي جهم زندگاني
ٿلمس چالوني محبت فه پيه آ و
ٿه پٽ ميدانني تنها کرک کيا
رلت باهم بغل بستر بناوک
وتس هم وئنه کوهه آيڪ و باز
گذهت هزاراه وڌ آڻايه پالو

ٿه وزن آچيو شبس نه واره ٿهو پاد
چوان آٽس مي ازوحشيان خون
سوشاهه شيرن هند وڌ آسي لصبد حاله
اتهس گت ميان آسي جا. دي مال
ثڪار کهيات ڏهن ڪر زمن هيچ صاف
مشڪل ٿيه آسي سوي مددگار
ڀهليت ڪاشاه گڏهه هن سپاري وانه
اندر قلعس وڌ جهڪ ٿه گي ڀاني
قلعه زنگي ديان تٽ نام مشهور
گران لشڪر نهر ڪن سا سه پدماس
مدد واتي ٿه سهه نه ساٿ ساٿ
سو سهه پاني هتن گڏهه منظور ٿيو آ
توي پيه لوز واتاڪ تن مرڪانس
ڪري آري پٽ وڃهت سي مهرباني
گرهه هيت قاٿس ڪرن گڏهه چاره ڪار
تمس الماس ردس پار جانس
هتن رخصت تن تهانبردراو
وڃهن جاڻي اکر آچي پار جانان
پيه نه نادلائين شاد گوگونت
توي آسي ملاقاتس تيي. بو
غم سيني ٿه رستوي لومري ما
صبح سيئن دم هندگانس پيه آ و
دم مه زندگاني ازدو پاته
گران آٽس گر سير تهاوت زاني

یه شهزادی نهون د خانه موجود	اول نتی عاشقتی ان شهر گوی سعد

در بیان تنها روانه شدن شهزاده

زصحر العب ملکه دراو تنها
دی قصه بو ساروی کن تهو تروز
جمیله بانو یه هندی دوک آس
امی فکری چهو شاهس نام پران
جمیله بانو یه هندی بادس آو
نمی وقته سهاک گو منودار
گوڈن سعی شیراتن بادبیج ٹه
کله سینی دتس شیرن جواباه
وچهن شیرس ساحی از دهان لال
تمی شیرن زمینس ولمتوی نال
تمی سینی زرتس آپرن ماز
تُسند احوال صاحب انه پانه
تمس زنگین هندی سوسں اراه
مطلب عاشقتی سوی اتناوان
بین یم فضله جانی سینت سرخم
گرت گلزار زی نارس جلیس
مهس اته باره ناوت پانه نزود
چهونه پروانس داه زاهته ازنا
ته نی باری کرگ کتهو اته نشان

بغیر خوف سینه کا نهته همراه
دهن کیتزن پیکان دکوه ومیدان
دپن ظاہر مقام شیر جهو خاص
بهر قسمه نیدان کی جانور کیاه
بهمت نیر بیت شهزاده نن دراو
زجنگل آکو نامت شیت گرشیر
مهیب ان ردی آسوی لٹ کرت زیر بوٹهه
برانو بیوٹهه سوی فیر شهنشاه
مس شهزاده سی بوسه سینت دل
قلمزار شامتی سینت آس توجیر
نه کهیاوت نم کرن صاف سوی پانه
به تنهائی ستو شهزاده پکان گو
کران غم آس کنوی سی ادپاره
الٰہی مشکل آسان کرنم
مین یا دڈه آسک کیاه مس غم
چهس منزگو سوی یوصاحب لے ز
دتن طاقت مهس کهتهن سع نابود
بو چهوس دریهم گمنت کرتم نہ یاری

سو شهزاده روانه گوشتباروز
دوه مهکه وا تو اندر جنگلستان
دو پهرس وا تو اندر جنگلستان
دس گو شاهزادس گو تو خیالاه
زبهر شیر بارن کیت شکار
برانو بیوٹهه نامت سعی کرت گیر
گرتهت شیرس کرن یو رسلام
سو شهزاده سپن خوشن وی کیاه
دعا نه صاف کرتن تم زر و مال
جمیله بانو یه هندی حکمه نیم شب
صبح فلو شیر گو واپس روانه
بمنزلگاه زنگی سوی گزرهت پیو
خدایا چهوکی سارن هند نگهبان
بین زنگین بهٹی سرزور کرتم
دتم منه زبانس بوسیلس
فضل کهتن نه کڈتهن پانه سوی زر
کرم یدی کرگی ی بر گناه گار
بو ناوس جانسی لگه پار پاری
ته کن عرضی کرانی صوف شعبان

در بیان رسیدن شهزاده نزد زنگیان

بوین جمت شه نمس کی نی اتباری	خطاکرده وان یں دستگاری

کرن از نو پيدا سانو سردار
گرهي پيدا ٿيه شادي معظيم
قلاياه تهند وڃهين از حد بلاياه
وڃهت ٿيعن کنوي شهزاده لمرزاين
قلعس ٿهو مٿ ديوان پٽ ڏوپاي
اندراڻ ننک ٿتس آسوي زاده
دلن ڏيوس کيه کيا تام ٺهراد
تهرڏ زيهيرتين سکو تاه آسمان سوه
کرن کيه لبسته پاني بيهو ٺه تهنها
شکل تهنزي وڃهت لمرزه پواي
وڃهت زنگيه ٿسندي مسي جال ڏردا
ٿي زنگي جوان ٿس آيس ڏوران
کراني صلح ٿم آيس يا لوڏاي
طرمطاقس لشرتس کجبکلاهس
کرن حاضر ٻه پيش شه بدرباه
گنه هوم آمه دمي اسند مازميره
کرت لبسته نمون پيش شهنشاه
ڏيان لبوري کرک شهزادني کريک
زغصه آي لاران سار زنگي
ٿمس عفريت سليماني نگهبان
گنڌت ٿهاون کها نزديک پانس
ڏٽ ٿهاوي زخنجر استخوانه
غرض کيا آسو نهندوي ايجوانه
ٿنس انسان ملڪ جهوي تمنا

تشفيع المذنبين سوسيال لوغمخوار
ز لعد حمد داور نعت سرور
سنگ مرمر وڃهين سکوي قلاياه
جنگي سامانه تا پيس جو خونخواره
جنگ سامانه جنگيو زار زاري
به نزد دربکان سچي فرالو ناگاه
اندراڻ نس بيٺي زي کره مه ميراوه
کلس تل تم کرن ساٿهاه قراراه
مدي ٿهاوت جهوڙو ازس دلخواه
يله شهزادني وجهيو دي زنگي
ٿمس شهزادسي تودي ٿنگ ناد
خدايا سوزنگ ٿي آدمي زاد
شهين رستوي کهمو ٿاپس نهاني
کرس تقسيم پاني سوي شهنشاه
کرن شاباش ساري اهل دربار
باقبال شهنشاه ويٺه کن ذالعي
جهه بهه نس اس ٿن کن لن جهپه کيت
اگه مرداڻگي نهند جيو خيالات
ڏين شهزادسي ڦن کيا درنگي
ٿمن زنگين کڏت لاين سه يکبار
زراه تهوين گنڌت کرا استخوانس
وگرنه ون هين زي جال ڏرداد
ايز تراون ڦم ٿي دانه دانه
طرمطاق پادشاهس لسي و

ٿمس ٽ پرڏرووه زي بهردم
گنه هيٺ شهزاده هيو برقلعه در
اوڏيران تت ديوارس سازو سامان
وڃهيت شهزادسي گوڏل اواره
قلعس اندا اندپکان گو شاهزاده
وجهان آسو ٿيو ڏزوري ٿي تماشا
ڏجهين تم ڏيڏل ٿهند ککلاه آسو
ڏيپن کڏه مهما زنگين هند لوبيا ماه
وڃهين جنگي جواناه تم ايوا ڏي
ٿن پيٽ پيٽ ڏلن تم بيد لنگي
ڏلن جا نوي اسي نٿ کره جيه مکان
کهوناٺهام نمواس عيشي داد
نمون اول ذٽ لشر پادشاهس
اگر ٿيٺي کهمون سچي لوزه مازاه
جهو پادشاهس پانسي شوق داره
اهس ساني اتهه لکهومن جهو زموت
کرک سي مصلحت ٿس آيه نزديک
اگه ضربه ته ٿهي سارن کرڌ مات
سو شهزاده بهت آسو سوز سامان
کيت لبسته ڏٽ ڏ تو نک ستهه مال
ڏيس لماس وجن ايجوانه
به کوه پانس کنوي آسو ڏوان ناد
ڏين نگين لٽ نموت سوي شاه
کران زنگين جهو سرداري نيزاو

یہ بوزت شاہزادہ گو خشمناک
ثلان زنگی رٹان سع ہی لارلاری
وداتی گو بدربار شہنشاہ
ستم ساری فی نے بوزم مہ دارہ
نکہ گنڈ ہتھی اسی ہچو آدمی زاد
مسافر ہچوس گنڈ ہو ہچوم کمہ قاف
دُین کیازہ نیو تو مہ رٹت باز
بلی بوزتا یہ توی ادو بیداد
ہی کلڈ ہتہ خنجر تیز شمشیر
کمن زنگی ہوا اُن کیا کرن ہائی
طرمطاقن یہ بوزت کٹنہ ارشاد
دُین تم شہر یار ہن ان حکم کیاہ
رٹت انتن وزیراہ اک بہادر
دلاور تراد تاری تم کڈن فوج
سپاہ ساری ثُلن سامانہ ہیرت
شنا ور لشکری سعی یوہ درمیت
دُین چکماق سرارن گجہ ہتو یاد
رٹت نیا دنت اتھی ہینن سپاہتن
کرت یا بو دجل ان نام تے کرام
کمند دارت زن تن نا بکارس
سٹہاہ سردار مارن ٹڈ پہلوان
دیان ہیرت زر جراح ہنجر باک
بلہ شہزادنی ہچو شاہ زنگی
ہتو پانو وسالت تہ ماندا زیر

کمرت تراون تس اداہ ڈجی ادک جام
تمی مارت کھاز لوزد وزتہ وڑے
دُیس شاہمن وہتو گوی شاہ ہو کیاہ
نبراز قلعہ کہتہ زنگی نبرد ائی
سو وہیتھی دتو تمن پانس کنوی ناد
دُین اسہ نبر یک شہر یادشاہس
دُین اسہ سعی کھوانی آدمی ہاز
کمانا ہ اک کلڈنت لاین بیکبار
شکل تنہی وجہت بیتک سین زیر
ثرلت آسی جبر بہت پیشکارہ
تمن چکماق سرارس دتن ناد
دُیس تم قلعہ بیرون آدمی ناد
دلاور نوروز زنگی نگاور
ثُلن ہمراہ سپاسالار لشکر
سو شہزادہ وہچوک سامانہ ہیرت
قلعہ بیرون نبر تم آئی نیرت
طرمطاقس کرت زی فوج برباد
اوّل ان زی کنگو ہچو آدمی زاد
ہچو میانو لزو ہمت شیرن بدام
بنخنجر چاک دتو نس ازسر و پائی
طرمطاق آسہ بوزت ٹ فندر و زار
ثُلن ہمرہ ہمی اداہ فوج واراہ
تمس ہمرہ وہچن مردان جنگی
دتن آلو سٹہا تم دستگیرس

تمی زنگی رٹت تم مار ساری
تہرہ تہرا اس زرن تس لاء معوہے
دُیس تم زنگین اشہر یارہ
ہناہ یلہ درای گیہتہ آدمی ہائی
دُیم تم کیاگنڈ ہتو تو مہ نش صاف
طرمطاقس لثرتس کچکلاہس
یہ بوزت گو زکھی سعی آدمی زاد
کمرت لبتہ اسہ وراہ دتن مار
تمی سیتن ترٹت تراد ن بیر و پائی
رٹت انتن جگہ ہچوم پارہ پارہ
سو چکماق آسو ز ہتو بر لشکر شاہ
رٹت کمہ تمی می فوج برباد
سو چکماق گو تلکان در لشکر فوج
تمی جنگی دلاور تراد تھی نر
مدی تہا وت سکانی گون جبار رت
سو زنگی یس خبر ہت آسو آمنت
لو سوزنس شہریارن تاجداران
ثہ معصومن کمرت اسہ فوج برباد
یہ بوزت خشم گو تس نغ جوانس
کرن ہمینت تمن زنگین ازانجانی
طرمطاقن تہوی لوزمو د چکماق
تمن سینت زن تن گو شہزادہ
دُین پانو لو کن زنو ما گنڈ گیر
تمس اد و نش ضمیرس دلیذیرس

صد ابوزت سالت کرسہ بیرن
سخت تنگ آیہ سوانو منت ناب کارو
یہ کو سوی شیر اول گوانو بیس نش
می وچھی لوی زنگی شہنشاہ
ہمن زنگین ہندی پکہ چن نہ دریاو
شہنشاہ گو رلانی بے سرانجام
دپان شہزادسی بیم شیر ہمراہ
زردین جنگ ہنگو کرکھ تم تنگ
تس شہزادسی کن آیہ گوراہ
زہ کم چیزن اسی کن لاجنی ووت
طرمطاقن کو صیلبی کو رچھن خاص
دلس چھوم شوق جانوی کرنہ منظور
کرت منہرمنت لوسیت پانس
اگر معلوم ووت چھی وی صاف
کیک باہمد گرادہ عہد وپیمان
می سیتی مہ ووزم دلقرارہ
دیت کلمہ تہون برتخت خدا ہی
ہی فیرت منت بوپانسی سیت
دپان تم شیر گے واپس روانہ
سو نیرت شاہزادی ضعف اوہ گو

ہین پیرن اہیرن دستگیرن
بیکہ مہ بیدہ گو سوی بادشہ شیر
تمن زنگین تمی ادہ زانو ولول
ہزاران زنگین ہند فوج مارک
طرمطاقس تہوی ادہ فوج کوی داو
قلعس اندر زلت گو سوی شہنشاہ
تموشیر ووت مارک شہنشاہ
یہ شہزادہ روانہ محلہ خانہ
نشی واتت کرن اوری سلام
کنچ جھک کتھ کرتمہ ان اعی زید اد
کرکت بیم ہیہ متسندی کرم پانس
کرس اقرارات پٹہ نیکمر دن
دوم سراآسک محلہ خانس
بہی فیرت منت بوسیت پانس
دلس فیرت تمی ای جان جانان
بیہ بر دین کرت نہادم زبانن
دین تس کرزہ نامنت جگرانی
گراہ اک زطوبلہ کڈنہ بیباک
اکس شیرس تہون دمہ محلہ خانہ
کرس پٹ شاہزادہ گو روانہ

امی وقتہ تہ زنگی چھ اوید
ہین تو چاہ تمن زنگی اتن زیر
دپان تس شیر اادہ آسہ ہمراہ
شہنشاہ زنگین ہند وورد دگ
زلت گو محلہ خانس انو پیغام
یہ شہزادہ تیی گوتس لصبد جاہ
کرک مدد شہزادس ان جنگ
گرہ بہت ڈیو تہن ٹہاکہ ابانہ خانہ
دلس شہزادنی ای حور طلعت
گنہتن جانن بلاتسک لو دمی داد
انم عقد سن چھن بادشہ کود
اگر یہ تہوندہ رب العالمین
زہ بہ بخشس گذھی لیت تاکو وقت
تہوت سرار سارس محلہ خانس
ہینن چیزاہ زہ تہوی نش تس
دیت کلمہ تہون ووتی گذھی با
تہون تس برحفاظت شیر اک سیت
لدت زیناہ تہوتی چیشت ووک
ہتن رخصت روانہ گو کرہ واپس
شہنشاہ زنگین تہاون تمانہ

داستان در بیان روانہ شدن شاہزادہ نزد سیمرغ

ہتن رخصت سین رواہی شند نزد
سو شہزادہ ہیچھی قافس کنوی راو

بطرف قاف نراون تم نظر تیز
زتن ناران یکان گو رفتہ رفتہ

سو گر تہتو یکانی یت گرن اد
اکس منزلس گڑھت بیوشکستہ

دپان آسوہا خداوندا مہ بوزم
امیر آسیت پمر چھم مہ فقیری
کلاہ اک تہد وچہن اندر یتمان
چوان مرغ و ملک سوی آب شفاف
جمیلہ بانو یہ ہندی یادی آس
جمیلہ بانو یہ ہندی نیب مے آی
یتی آمسی نظاہر سندی اول
ہمس کوتاہ سفر یوہ زبوٹھہ نہ کہ توہ
کہن اتھ کھوز تمی تنہ صاف آز آب
بزخمک کہ تمی ادہ نارہ ڈبراہ
سوگہ تراون یلہ نم بہر گردش
سوگہ آسوی ہتس تر صبا ہوش
نکھ ییت شاہزادس کہ تلن شور
بلا یاہ آیہ و ستھی آسمانہ
سو شہزادہ وتھوی نہد تنبہ کیوہ
کلن ہند جانور لرزہ کھوا تی
کلس اکسی نکھ اژدر یکان آد
بہر سالہ کھوان بچہ اژدری ہای
ہتی نم نام موئی تس دتن تیر
زلرزہ کوہ و میدان نیل گوہ
دپان آس انت کلس سیمرغنی جای
کرنت تس تیزہ ریزہ ڈیر کھارن
خدا تھوی سلامت ما جوانہ
نہ کھاون یا نہ گوناگس کیتوی ہا ز

رفیقاہ دز منزہ کانہ مہ سوزم
سہ جا یاہ آسہ بالکل جنگلستان
سو شہزادہ اتوی اگہ جلد لاران
وچہن نم ناگہ راوس آب جاری
تمی ساتہ نظر تراون چیپ و راست
جمیلہ بانی وو تومت چھوم نزشانہ
چھوہ بہتر صبر کرہ ساتھاہ زلم ہوش
سو گوناگس کیتوی بہر طہارت
چہن تر پیاہ سیئن تتہ تشنہ سیراب
گرم کہ تھی کھین زلو نم زتہھا
کلس سیتی گیس پاس زولہ ہش
بلا یاہ آیہ و ستھی اہ جنگل
سیئن بیدار شہزادہ اژان شعر
زہ چھوک غافل گمت در استراحت
وچھون گرشاہ یندسی ہیڑ باہر پوہ متن
دپان شہزادنی تل تیر و ترکش
سو اژدر آسو گومت تتہ کلس کھاو
بلہ شہزادنی وچھو پانہ اژدر
اکی تیرہ تہر تراون بتد بر
زخنجر سترٹت ادہ تراوس باز
بچہ آکس اندا آنین گمت ہای
وچھان بچہ آس ساوی حال اژدر
براد چھوک زہ ساوی جان جانہ
ز زہر اژدہا گو سخت بیہوش

ہنم رہبر کرم سوی دستگیری
وچہن طایر کلن پٹ آسنہ لولان
کلن تل ناگہ راداہ اک ٹھاہ صاف
کلن پٹ رنگہ رنگہ میوہ ساری
دپن آمسی تتی سیمرغنی جای
تہ ساری چھوم تتی مہ دانہ دانہ
بدل آسی مصلحت کر تھی تہر ہوہٹھ
وچھیت آباہ دس وارا گیس شت
دپان کھہنہ چیر آسس سیت داراہ
زہر استراحت کرنہ راپاہ
نندر تراو وسیئن شہزادہ بیہوش
کلن تی جنگلن تتہ ژاو زلزل
دپن تس وتھہ زہ نندی ایچوانہ
دپان گرلای شہزادس کلس لنت
نظر تراون وچہن اژدر یوانی
کڈنت تیرہ کمانی نم کڈن کش
دپان آس تتہ کلس سیمرغنی جای
بہ نیرزی نم کمانی تیر دو پر
کوہ ماہ ہیو تیرہ سیتی سوی تہر پیوہ
ژٹت تس دانہ دانہ تراونم مار ز
سو اژدر شاہزادن یا م مارن
ہنو شہزادسی تو ناد یکسر
لدنت تیرس ہتمن کن لا یوئی ماز
یتہ تہر لرزہ تراونی بچہ دو خاموش

زیہر ستر احت تر او نم لر
دپان سیمرغ آتین آسو گومٹ
دپان بچہ بازکھٹ اس سیرگیمٹ
دبکہ ہمت امی بچہ سان برباد
ستاون چھو ہیوی سالے ہرا لگی گیر
پلہ انوٹی برن پٹ بوزفن باز
وچھوناوارہ باڈھی اس گڑ ہٹ اول
بیرل دارت دس گانس لو ہن ہن
اگہ بچہ آقس لے وتت بلاس منت
نندا آسک کھمٹ چھوک فاربہ باز
پکھن ہندہ وادہ سیت گے بچہ بیدار
اگہ نہ واتھی ہتو آدمی زاد
ناول تا باآخر حال ؤ نونس
زلت ماز آبر اوڈن فی انہ دانہ
بہ لوزت مادہ کرتی باز پرواز
تلت انتن بہ ایٹن ہندلوے رمہ چھو
زدست آدمی سوی مارہ گومٹ
تلت انتن کروس اس ؤن مروت
سنہ مادہ گیبہ نشں تس شاہزادس
وجیت آگہ بچھن گو غرق در آب
تمس سیر غنی دلو ایجو انہ
ہمی وقتہ لگی لو انتظار مس
کرنت ہیکی اسی ایٹ ایجو انہ
امی حالہ بچن سا تن کھوانی

دپان تمہ زہرہ سیت تنس آتس تہر
نرو مادہ یکہ سیمرغ تمہ آی
دپان آسہ اندر تمہ مست کیمیت
نرن تو مادیسی محرم راز
گوڑدن مارن ہیوے شونی ز تدبیر
دمس دارت کرین لو سوداڈجن
اگہ آسوس خطا اَدہ گا انہن ہیول
دیئس مادن ہناہ خوف خدا کرہ
خدا ئیس کیا ونکے فرقیامت
نرن تو مادہ انہم واره پیغام
بچووں ماد یسی تنش قصہ مار
بہانہ استہدی نندگانی
تہوی فے نوہس خرمی عار نوہس
تہکت ہیوہ منت چھو فاقہ نندہ تلتون
نرن تنش ؤ اڈ فیرت تس ؤ فن راز
ہر سال بچہ سا تی آس ادان
بچو سا تبوت تسندی مار زھیو منت
اندر تاپس ہمیت چھوے فاقہ فقرہ
پکھن ہندسا یہ تراون تس جم انس
سو شہزادہ ہر فن آسو کامل
کنتہ آسان چاتوی خانمانہ
ولستام واتو نہ ہتو زادہ تہ انسان
بچن خوبی تہ کرہ تہم غائبانہ
سبب ؤ تہم بینک ہتو دانہ دانہ

زلزلہ گاسہ سی منز آسو ہوٹ
بچن ہند شور لوزکنہ کرک ہائی
شونگت ؤ چھوہی تموتنہ آدمی زاد
امی ویران کرسان بچہ ناز
نرن کڈوچھ وڈان گو نیر نھی باز
نرس کن فیرتھی اَدہ ولو یہ مادن
نرن تو پونس کرین لو سوراڈجن
گڑ ہٹ آلن پٹھی پانہ سرہ کرہ
بچن کن مادی کر جلد پرواز
کری اَدہ دشمنس لو منڈن تمام
بچووں ہیشن ما درد او بیداد
خدا دیہ نس ہمیشہ کامرانی
امی کرپای بیانوی شفقانہ
برادر زادہ سانوی لو رانتون
آدم زاد بیشک لے قصو چھوی
تمن اڈ دکھو اُکس آتن بارن
تہکت ہیو منت کمت دو سنو اغفلت
تلت انتن کرس لو گورہ گورہ
تہوی شہزادہ گو بیدار ازخواب
کنہتہ لوزان ہر ملت سو عاقل
کمیو بابیت زہ وانگ بیت ہر کانس
دپان یت جابہ وحشی چھی پرستان
یہ اڈ در آسو ہر سالہ لوائی
کری خوبی لو وایس شفقانہ

دپُن شہزادنی اے مادرِ من
بیہ باین ہندی وداد ونس
شرط متمند کرن پور حالی
تمس لگو حال لوُ زنتہ ونہ گرانی
گتہ ہن وافس جہہ نہ زاہ کار انسان
دوہن کینژن ژہ یت آرامسی روز
یتی چھی گورخر جنگلس تہ واری
پگاہ گژہ جنگلس کن ہیز چین ہیز
مَن لبتن لذت تہوآبہ مشکہ
بیہ سوی ماز تہو زم لور دیدہ
ژہ ہنت آسی وپھان لو آسمانی
تمی سیتن بجا روزم دلک تاب
دوہن کینژن تمی ٹہ گورخر مار
اتی تھاون جمع تم نیکھر دن
دپس سیمرغ مادن لور دیدہ
بیہ گژھن پانہ یکدم لو کڈی دو
کرن تعمیل حکمس یہ ارشاد
وتہنت آگتہ گژھن گیہ بہ ہوئی
ستن دریاونی یلہ تار لگوتس
گتہ ھی واپس لو فیرت شہر اطراف
نشانہ میالو رٹ زی لک پزل
بہرمشکل بہ نار سن آزہ ما وان
ژہ قافس اتناوک پانہ کذاتن
مہ دم رخصت واتنک یا سلامت

ستم سارو فی بو تھاونم کن
مہر انگیزہ کرہ غم خانہ برباد
ادی وت لاج یتو مہ لالاو ملی
دپُن سیمرغنی اَدہ ایکجہ انہ
جہہ سنت دریاتمن وحشی تہ لرزان
تمی تدبیرہ واتنک کوہ قافہ
دوہن کینژن تمی اَن مارہ ماری
تیار کر بستہ ست بیہ ماز کھارہ
یرن پٹ لو منت ئی دل کشتہ
ژہ کھنزی پانہ دہ میانن پرن پٹ
ژہ آزم تریش ہر جامی دوانی
سو شہزادہ یکان گو سوی جنگل
نکھ تہاون انت پانس تمی ہار
ون سیمرغنی نش حال شیکار
ہمن شکن لذت اَن آبہ مشکہ
دمی بو نار زی دریاونی پار
دپان سیمرغنی کن لالونی ناد
بو وقت تشنگی تس تریش دیون
دپُس سیمرغنی ون تری تہروس
ولن تام بر سواری کانہ تلمتہ
بیہ ٹسیت جھومہ بے بہا لال
مشکل تیر نارس آزہ ما وان
شرط معلوم سارِی کرتہ مین مین
دتن رخصت متس گو پانہ در قاف

زاول تا آخر حال ونس
مہ باین سر زٹن از دست جلاد
جمیلہ بانو یہ دو تو غم نیب جالونی
کمبو باپت ژہ تراوت خانمانہ
ونی تدبیر ون کن دارتھی روز
ننہ مارہ گژھک از فقر و فاقہ
بناو مازس کبابہ عطر آمیز
بجنگل نہ اتھی تہو نارہ ڈبراہ
گوڈن تہو زم پرن پٹ آبہ مشکہ
یلی واتو اول دریاوسی پٹ
بہر دریا مہ دو نیرم آب وکباب
یتوی لو زت وتہنت گو زن ونزہ ل
کرن مازس کبابہ مشکہ ہستن
انن ہمراہ پانس سوی وفادار
بیہ سامانہ ژہ سارو ین مہ یت تہو
ژہ واتنک کوہ قافہ چانو جھومہ عار
معہ سامانہ کھتو سوی پر سواری
بو چھی ژہ ماز آسو آب پراولن
بہوی گو قاف کر ون شرط زی صاف
مرن جانو بے قضا ہرگز ز منہ
رچھیت تیر میانی جھو ژہ سامان
تمی وقتہ لو آسے پانہ واتان
زبعد شرط وپس اتناوت
خداین واتناون قافس صاف

کرن فکراه دین ہی ہی خدایا
تمی شرطک دیم کن نیب فن مے
اندر شہرس پکان گو کوچہ کوچہ
مس نشس نیره شاید کانہ جواباه
کتوک چہوک کتو گرہک تی ایجح انہ
نصیب آم تیک مہ آپ دانہ
دوہنہ کہ ہو کہتو سن لج از جہازه
خبر چھمنہ لگوم کتو سوی جہازه
مہ زانوم بانہ داتن چہوس پشیمان
لکھت آسوی یہ تقدیرس سر آسر
کرک باہم کراده عہد و پیمان
گزہان شہرس کنوی کنہ ہر تمام
دیان آسوی خدایا وت میہ ناوم
جوانس حال شرطک باوم صاف
سپین برباد میانوی خانمانہ
فقیری چھم قبیلہ مند چھادم
مہ دیم گل صنوبر چیز کیاه گور
سبب دوی آشنی ہندی فی چہونتہ دمی
منادی کنہ نین اہل کارن
بغیر عقل پانہ نس زٹہ بیر
ژہ ہر گزون مہ پیره کنت دزخامس
نشی نس یار سی چہو یان ہاران
مہر انگیزه کر دم خانہ برباد
چہو کھی مہ دوست دم نیتم نیب مہ صاف

بوت قفس اندر ژاتت کره کیاه
مہر انگیزه دیوم گل صنوبر
وچہان آسوی لوکن کن ویشہ رد
مسافرلا گنهی گو خانہ خانہ
کتیو آسان چہوک سرور وانہ
جہازس منز لوآسوس مال وزر بہت
بلا یاه آیہ وشتهی بر جہازه
وچہو منہ کانہ رفیقاه کانہ شفقاه
گمت قفس اندر چہوس حال حیران
اگر روزک بناوت بار ہمراز
وندان آس پانوا اکس جان
گزہت معلوم کر تمہ خانہ خانہ
مطلب ون مہ جلدی اناوم
جوانس تم دین ای یار جانی
بو قفس وانوسی انکی بہانہ
لو آمت ملک خود چہوس ہر جانب
امی یا پت ایدا ید دست مہ کھیو
صنوبر بادشاہس سانسی نام و
زسال سابقہ ام شہر یاران
اوے کر می منع اے یار جانی
خدایس عقل منگ ای یار جانی
زادل تا بآخر حال ونس
ونن پاین ہندی نس حال وداد
ژہ کر تم دستگیری نیب ونتم

کنو لو زم شرط چھمنہ خبر مے
چہہ باہم کیا کران تم اے برادر
دین پانو نیم ید کانہ رفیقاه
دیس جائے کہس اک ایجوانہ
دیس تم راو مت چہوم خانمانہ
گری دے امت لو چہوس بار تجارت
تمی انونس تین ای لنوازه
دوہن کنیزن لوون کره ما قراره
دیس قافک جوانن اے برادر
خدا بت ژہ حاضر میا نو چہوی ہان
کرن کنیزن دہت دوہن جایہ آرام
لبن نہ نیب کہے نہ نے تم نشانہ
گری نس سندی نراوی نی داف
پنن پوشیده نمی ادساری
حکومت نی جہازه راده اوم
چہو کھی مہ دوست جلدی ما ونم وت
دیس فیرت تمی ای یار غمخوار
ونان گل بادشاہ نی زتس تھاو
ونان ید آیہ کاتراه گل صنوبر
کنو لو زساروی لو کو منادی
یہ لوزت شاہزاده گوپشیمان
قسم ہاوت نہ باور واره انونس
امی شرطن انس لو در کوه واف
ہنو یار وشریک غم سپین تم

دپُس تم مورنس ام یارہ ونہ تن
دپان ہتو شاہزادن جع ن ہارُن
اگرہ چھوی ہیانہ مادنہ کنہہ ثرہ حاصل
دلس اندر خوف شاہ چھوم سخت تزلزل
فقط بوزم کنو می سی منادی
بو محرم چھوسنہ رازس ایچوانہ
کران شاہی تنہ قفس نہ زاو
تمی سیتی یہ حاجت چانو نیری
دوہن بوس ثرہ کرہ پتجایہ آرام
فکرہ آتش تہہس کن صبح تا شام
جواناہ اک چھوہ آمت انہ رہ دور
گرہ ماہن آسو رآس ہنت در شہر دگیم
تلت انو مت سوہ دیون آسمانی
سو فا قوسین لاغر آسہ گومت
زاول تا با آخر حال ونوم
بوان ازدور مت سند فقیر کوی گاہ
ینوی بوزنت جوان ترا و رفتار
ہمنت شاہس نشہ تری ایچوانہ
تلت ہمراہ نیونم سیت پانس
سٹھاہ شاہن کرن ہتع رہ تعظیم
سلامانہ کرن سوی پیش شاہس
اکو قیمت نصف آداگتہ ہم صاف
تہون سرراز فوجس بر حکومت
دمس تیتھر دپان س شاہسی رای

ونت سی لفظ ثرہ ہی ہی مازہن
ودان تس کن دپن آہ چہ یار جانی
تھوی سرپیش کش یتھو خوش گژھی دل
علاوہ تیژنہ کونہ جایہ پیغام
تجلوت ثرہ ونومی آدادی
ینوی تمہ چھم خبر ونومی ثرہ تس صاف
ونان گل بادشاہ بانی تس تھاو
گژھی شاہزادہ بانی حال معلوم
ہمنت شاہس نشہ تری باسر انجام
دوہہ اکہ و نو جوانن شہر بارس
اگرہ کرہ ہن تجد مت یا نہ منظور
جہازہ اند کھنو مت ہر جانب
ژہنہ کرتمس آخر جدائی
تلت انو می گرہ سوی وف انناوم
ستم ونو من سٹھاہ مہ عازانوم
دپس شاہن کرہ یون حاضر بدربار
گرہ ینوی تمی آسوس ہن یار
تیم ہمراہ ہمنت بوسیت پانس
کرن حاضر تتہ تس کجکلاہس
دپان شہزادسی تس سیت چھو لال
عقل ارادی وجہت تس بادشاہس
یہ شہزادہ چھو بے شک خاندانی
کران شاہانہ فوجس سوی حکومت
ز دربار سیت آسان آسو شاہس

بحکم شاہ و اینگ جلد مارن
چھہ ہم ژدی دست کمہ تم مہربانی
دپُس ہم چانو مارن چھو منہ حاصل
بو دربارس اندر چھوس صبح تا شام
نوی بوزم مہ تری نش داستانہ
صنوبر بادشہ میانوی شہ قاف
کری بوسیت شاہس دوستداری
ثرہ روزن چھوی سٹھاہ بہتر دربار
کرن کنیژن وہن نت جایہ آرام
صنوبر شاہسی تس کجکلاہس
دپن انومت تلت سوی زسمندر
اکس دوہ پن متس کن لجھری وت
وچھوم دریا کنارس پٹھ سو ہنیت
گرہ و انت سو تریت شیر چاوم
وزیری چانو شوبی ای تہتام
تھو بوس تنخواہ مقرر حسب مقدار
قصہ ساروی ونن تس دانہ دانہ
حوالہ بوکرت شاہ جہانس
ہمنت شہزادنی کرہ عرض و تسلیم
تمس سیم غنی دتو مت سوہ اقبال
دپن لعلس بلل یدوی دمی وف
تلت انو مت جلن چھو آسمانی
وزیرن نی امیرن گیہ تہہ زمانے
بدست راست روزان کجکلاہس

کھوان نعمت سو همراه شهنشاه
وزیرن پٺ تنهن اهي يار جاني
ڏنس شهزادي اي صاحب اي
نمي آسون ۾ دان بو دلشڪسته
وزيرن ٻن ڏٺس حال ۽ واود
ته ڪم جيڪرن ڇوکهن ڪر منت پشيمان
ته ڪم جيڪرن ڪري ڪرڪ دلشڪسته
خدا تهونسي هميشه شاد و خورم

وزيرن ته مهرن آسو دلخواه
ته ڪم جيڪرن ڪري نثر د افگاره
ڪنيزان ۽ غلامان باد مٺي ي
وزيرن ڪرمنس واراه بلاد ا
بزودي پادشاهن واونس زاد
لموک ڪر يه ڪران ڇوک جاي خلوت
پڻ ڏٺس شاهن هر مي اسنه استه
غمن ڪ دل مه ڪرنم پاره پاره

ڏهوڻ ڪه ڏهنه زيرن ڇپڙ واني
سهاه ڪنس ۾ زيرن آره پاره
۽ چم خوابن اندر مه قبله ڪعبه
ڪرن شاهس تشرني آشڪارا
ڏين خلوت ۾ سلي لعنت جان
عموا اندر ڪڏت محفوظ تها و
ڏنس واپس تني اي قبله عالم
نمي جيڪرن لوه ڪرمنت دل آواره

در بيان اظهار نمودن سرگذشت خود شهزاده پيش بادشاه صنوبر

ڪرم وعده ڪري بوحال حالي
بوچهوس حال نوي پدرحل سر ٽن با و
قسم ها ِ ونت ڪرن پليه عهد پيمان
مسافرنس ڀنت ڇهوس زنه غم
مه ونم گل ڪران ڪياه پا صنوبر
ته ظاهر جانه نشه ڇهوڪ گوير منت
وننت قصه سر ٽن ڪر پانه منظور
فصله نکوه ۾ نم مه زي نڌ وند
ته ڪرتم دستگيري نيت ۾ نم
جوانس ڪن ڏين ايت تهي خدم و
غلامن حاضر مجلس ڪرن هون
فقط زي زن ترمم لس آسو سگ همت
الوک خانچه سونه قابن ۾ وبه ڀانڊ
نمي اندو کهي تم هون اڏهن

خدا تهونني سلامت حڪمراني
قسم ڇهوم مه ستنديم پشيد ڪرن
ڏنس شهزادي دل ڇوم مه ليزان
ڪرڪ بد پانه مي ٻٽ دستگيري
کهون ٻٽ تراونس انه عاجزي سر
ڏنم و عدفرن مه بنم ڪر
نمي وقته بنه لاگڪ ته رنجور
د سواله ڇهوس ڪت بوحال حيران
بلي پرزهو هنم گوڏن زني عدڪرم
غلامس ۾ بوه ٽڪاني شهر يارن
زنجيره پادشاهن با نه ڪڏهون
مسنده هون ون برقرار ه
تهوک دستار خوانس ٽٽن ڀانڊ
نپي حاضر ڪرڪ اک بند زنانه

ڪرين تم و عد ديوس خاو دل تهاو
و ننم جلدي لشيرڦن ذات پاڪس
ڏنس شهزادي اي قبله عالم
ته اندر ڇهي خيالات ڇهيري
ڏنس تم ڪياه ڪري ڇهم عد ونت
نته امه پر زهنه شو ڀي ته ڏٺن ڪر
ديوي شهزادني تن اي خدا وند
ونس شهزادي اٿس ارماڻن
ديان تن پادشاهس عارتره آ و
وفادار يار ميانوي لوز انتن
مجلس آس تنها جاي خلوت
ڏڪس ڪرني گوڏن تن هيٺ تاز
تهون هوس نکهم پادشاهن
حسيناه نازنيناه مه جبيناه

هیرو لونه آسه نس زنجیر کره مت
زٹت تهو مُنت کله سوی خن زنگی
سو فضله هوُن سند خاتون کهیا وک
نکه شاهن علامن لو کله زُود
کلس آی خونه قطره رٹ غلامو
بهر دانه بنان دُ ردانه تت گی
زمجلس خنده کره خاتونه یکبار
بیه واپس کره ک خاتون لبُ تنه
به کس تهو مُنت لذت زی قبد جانس
گلن و چهتی گزهان دیوانه بلبل
کلاه تهو مُنت اندر طشتی زٹت ژی
دیُس شاهن گمُنت جهوم خانه برباد
بهی عورت جهیه میانی گل مین نا و
بهوی جهوے شرط جانوی چشم بد دور
صفت خاتونه اندر وچهته بسیار
نیراز غم کدم جهوے بڈ ثو اباه
دوهیه که در اس سیرس بهر شکار
بهر بیوهٹس نتی مانند مستور
نظر تراوم کو هاه اک دُ ورد لوٹهم
نظر تراوم جهیس کن اسه آسته
بناوم رزمه صافس ٹو یه لوکه
رزی کنه آسو صافه ٹو یه لوکه
زچاه آواز آمیم شاد خوش باد
جهس اندر جهیه کسامت بریزی

شه زنگی بهرنه جلس سیت تهو منت
زخوانجه هوُن پٹس زهتو تهاو موجود
کله زنگی شهن نشس نکه تهاد وک
کلس دُ تو مار یانی یادشاهن
نه خون جاوک سه خاتون کیانو
غلاموُل سو مخته سُنبراوک
خنده سینی هر یاپن لُو تنه ابار
وُجهیت حالاه سِپن شهزادیُ ی م
کرت زنجیر جهس پرت استخوانس
بوقت گریه اشک دانه تراوان
زفنجه ماردا وُت تت کلس زی
بهوی جهوے شرط جانوی اجهو انه
هری پس گل تح دُرانت منز مه راو
وُنس شهزادنی ای شهریاره
خنده سینی کلن کره تمه انبار
صنوبر شاهنی دبو شاهزادس
کوهستانس اندر اکسی دُ تم نار
مه آم تشنگی تره تزنشه بات
سهاه سن نه ده چاه ڈیو ٹهم
نه آسم رزلوکه نه کهنته سامان
هتوم مه آب کهارُن لوکه لوکه
بلی چاهس اندر مه ٹوپ تراوم
اسی زی کها ٹهوی آدمی زاد
صدا دُ نوس اگر جهوک آدمی زاد

انوک بیه طشتنه اندر سر زنگی
دِنوک خاتونن کهن ای صاحب جود
زٹت پیُ کله اندر طشت موجود
صنوبر شاهنی تم کجکلاهن
انک دانه ودان خاتونه یان پی
نمک خرِ ش شهن نه دیک تهاوک
غلاموکر گلن هند بوشه دسته
دین شاهس کنوی اشاه عالم
ان وقتن هرانی جهی مس گل
بنان تت مخته و نم کیاه ارچ زان
انکو و نم گوڈن مه حال و رود ام
وُجهت امکوی ثم ه سار وی اند دانه
صنوبر شاه میانوی نا و مشهور
دس اندر مه روُ دم جم خاره خاره
سبب امکوی و نم مه بهر لله
اگر تهاوک زه کن و انک مرادس
شکارگاه ناوتت جایه آسو مشهور
هتم دن تزنشه باپت وارا پاته زهر
جهس بٹ پایام و انس تزنشه تشنه
انی جهوس عقله هند کرُد ناوان وره
گوڈن مه کهارنوی هتو آیه لوکه
لمان آسوس لح زی جاهن تراوم
کرم کوشش وسی جاهس اندر لوه
بکس کره تهف لو کهار دل گژهی شاد

تکبر اندر کفرم تنهن ڏٺو نانو ماه
هر تو فاقه سيني جهڙو اسي کر نر
وڇيم گيسو ڊوڙي تمه سخت اعمي
خدا اين سوزني ڙي سائيانه
جهه گاداه اک کهاڻي ار سمندر
لُٽند ڏيڻ ته کنو کر جهڙو سردار
تتو نامرت ڙه ڙه ورن جهڙو ڙه تهتر
اڄهن لاگو بلو اسان وارا کاره
سوه گوه سُرمه کرت لاگم تن ڏن
ڏيوهم ڙي ٽن ساين اڇهن لگ گاش
تمو ڏيوهم يه پرين جا بي آبرام
لتند ها وت دمو ڦي ڦن ري باگرم
رخش ار خون عشاقان غوطه زن
بر بر زلف مشکين لنج وزلي
گهڃي خند کران گه نيم خنده
بجان عاشقان آن سيب سيب
زنافش تا بزانو جاي خلوت
رڻم جُسنه گنجن ايستاده
بوچن هنند ونه مائل گو شهنشاه
کره وي بدله ره نيکي نيک نا ماه
اُن وقته تهه ڪن گو سم هرائي
پريزاده تر استانجه چهي هراڻي
نموت تن نش کر وت اُن وي لهج
ڙلت نيوهس ۽ چهان آن سوئي خواب

خميده مو سفيد زن هيچ کما ناه
سوتي کهارم نه ٿهاوم بر کناره
تمن گاڻنگ نه بالکل کا نهرتناه
ته کر اسه انتظام گاش جلدي
کهوان گاته هتن پٽ لکهي مقرر
لتندي گوه اڇهن سانن دا جهڙو
تهوي لسان وايس گر جهي جي دسمندر
يه دنو هم تي کر ک مه دانه داآنه
بوجهي آسِت کئي لوچي هير بن
مته تو مک بُر ونو بيت جا يه کياه د
تهوي اس شاه به پين چا ان وان بام
جهه کوه شاه پريس ماه تابان لکي
بزرفش تير جهه تابان تش ليه وپيه تن
وڌهن اندر ڦي کيا دانه دُرتش
گره مان ته جهه ڏ لعض نيم زنده
بصافي شيشه خوته سينه تش صاف وات
چه خواهم گوت عصمت اندر عصمت
سراپا کر بوجو تعريف از حد
دُ بکاتش بک اسي سيني ته همراه
ونرت هتند صفت کر اس هکه بور
نه وجهيٿهي عاشق دل جهي بر مائي
نگهبائي کر انس عول اتي موج
نهو ونس بي خبر سو مي ال نه موج
ڏپهان نيوهس تلت زن آن سماني

دُمم تمه بياک ڏ جهي اَنت جيس منز
دو ڙشي زنه گر نه لجه تيرزاه پاره
دبک وان تها ومنت اجوانه
ڦي اس نيب ليبکين کر ره مردي
بشکل خرتند ڙي رنگ ۽ رفتار
بنه ڏيشي اده ڙي خوف جان جهڙو
سو گوه زالت نس بله سو داره
اَنت گوه سُرمه کر مس پان بانه
بوجن بله گاش آ وکنه هم شاباش
شهنشاه کُن جهڙو خر کياه تِن نا و
پرستانک شهنشاه سانو سردار
وجهت تش کُن نذوک جنت راجهو وان
ڙه قل وُ ٺهو زلف ذ مختة پهلي
دهان از گوهر و ياقوت پرُتش
مدور کيا زنخدان ونه نسيب
شکم تهنددي ڦاني قا قمس لاف
کوه تهيو بيٺه چيس ستون از سيم ساده
جهوته واوس تمس نش فت وڪه آمد
لتند همراز جهي اس الشهنشاه
صفت اول جهه زن سي سر گجي حور
اشمس تهند سن نهان فخته بوائي
جهه تهو مُنت پرشاهن اک پري فوج
سنها ڏ تعريف ڏهم گوس بنباب
مله ورمنه امتد زندگاني

شه پرېږن ګړه نیوه یې همانه دم
بوتلو بېداره نامنت که به جلدي
شه ګیه بېداریامنت په حېرت چې شه
په تنهائي مه کواده خوف لب بال
زجان خو دزه چوک هر اګاه مننت
جواني زې هین کهنه کړ تهر برباد
بو آمنت نا دلوزنته خا لو چوپېن لېږ
دلس اندر بوجن هېرست دلس چې هم
نمو دبوهېس شاه زاده زه مانن
انګ بیو سینه تا تک ډلم هوش
بوجو دبوهم اګر لوزي شهنشاه
بلې عشق سو لوزي کهنه شانه
دبي آخر لوزالفت نارسي منز
نه لوزان بادشاه چې واز اخوت
نشتي ګیو بامتهن زې ایجوانه
ګلاباه هیو بچو لګ هر ګز مرګ نه
تقلید کړه نمو با دختر شاه
بوجو کړه بهتس تیر زاره پاره
لب شیریني کړن مي هیت ګفتار
دو هره که لورکن شاهس لحې وت
بېتهوي دچو شاه پرېږن دي دختر
مي کړمنت چې لوزي خانه برباد
محله خانس اندر ګو سوځ واني
کوټهس منزرا آیه خر خون ماران

اوهېن پټ پړه دیه آسوم تهید مه تو لهم
منت کړه هس لب آداب تسلیم
نبر دروازه ګن نامنت صدګو
دلوم تمه پرېه ونهم اې چوانه
لوي چوک یا بان زنې لیورامنت
بله تمه سخت کړه هم لعن وطعنه
زه وچهنې الو منتوي چهوم لونلي لور
بوچو نامنت انوي تشریف جل جل
بیاني خطره مهمان زان
بهماني کړن مهمان نوازي
یه عشق راز آخر نېړه بدخواه
اني سوي برنهتګن زېلي بچوانه
زه ماجانګ نه پانک کهنه کړ ګشر
زه دیرس بدمه زالګ ګیه منتهن ذال
نمي وفته بموس غائبیانه
زه نیر کنار اندر شاد وخورسند
امي سینې زه کړ خوش پاټه عشق
اندر عشق بتس کړمنت چیه زه
بچهمان بله بار وچهو ګرمي انس چال
بو تهوهرني بریړه بافراغت
پریشان وچهو مني بله موي دختر
شتهس معلوم ګو بله حال دختر
ودن بامادر دختر وداځي
نوټهس کړني تلاشي جا یه جائے

وچهم حوراه شوګت بر تخت شاهي
وچهاني مه دلس ګو خوف نه بیم
بو نتو وانت بوچي ګیه غیب یکبار
زه پانې ژاک اندر قید خانه
پرستانس اندر آک آدمي زاد
عرض کړمس مه بوري جان جانه
بله لګو ګفتګوئي بحث باهم
دلس اندر مه آسوي سخت و لول
کړک راضي مه پټ ېن جنګوي بو هس
بعیش من سین بالکل نه راضي
کړي تجو نیز الن ایجوانه
کړي اول شاه هیبت جوانه
کړي ېس وقت کشتن کنیه و صنت
ملنت وغن دزي زانه اک وال
چهو ننت باثر هر ګز زاه دز کنه
بنګ اده شاه پرېس ګو خاوند
ګوډ چ ګرمي زه تر اوابا یاره
نبر کړه هس بوچو تر زاره پاره
زن کنیز ن کړي مه عیش و عشرت
نبر نیرت شهس بوري کړن ګیت
دېن ګښتام آمنت آدمي زاد
نبر نیرت شهس حشمه کړن تر
دیان سي آیه لالان بان ملان
شه لښت چوس لح وزان مایه مانځې

یہ تَت آسوس کھٹِتھ زیرِ پردہ
گنڈتھ تمہ سوزنس یو قید خانہ
دلس اندر گمت می خوف بسیار
تیتھس جرمس سزا یی شوبہ زالن
وصیت چھم کرن تی بو وارہ
خداہا وم مہ جلدی ایلچی ووت
بو چھ یلہ بوز فرمان شہنشاہ
گنڈتھ صافہ سیاہی آسہ برسر
تمو بر یو سہ شاہ ہیز مجمع کر
ہکت آسوم زہ یاری ناری گیہو
اندر نارس تھوس حق بو وارہ
تمی شاہس کشور کشایش
قطب ظاہر یہ اُمت دربستان
وچھیت می کن گنہا آسس حال حیران
دُزن اُسند چھیہ ظاہر زہ ہزار
خدایس کن بو روزت آسس مہ حکم
اگر بو زک بناوَن خانہ داماد
بنس شاہس تکھہ ال ہٹہ اکابر
ون تہندی شہن کر پانہ منظور
بہت آسی شہنشاہ اہل دربار
بچاوک خالقن از ظلم و بیداد
بدن چانن وندی نبی ہنگ سلم زنت
وزیرو دپ شہس کن شہر یارہ
بس طوطس عطا کر می پنن ہار

رٹت کڈنس تمی ہر ون سپرہ
گنڈت زنجیر تیوہس شہی دربار
دپک شاہن لدن گتہ برسر دار
گنڈت تمام گل عرض کر می بادشاہس
اگر زالک شہ شاہا ون مہ نارہ
وصیت شاہ برین کر سہ منظور
انوک گیہو نہاوکن پیش شہنشاہ
انوک گیہو حسب تجویز شہنشاہ
وزیرو تی امیرو شور کیا کر
ستو طرفو دنگ تت نار کیا ر
کران چھوس مالکس کن نیاو پارہ
سو مجرم روود اندر نار موجود
اوی ظاہر گس چھو نارپوران
وزیرو دپ تہس اکیا شاہ عالم
قطب آسی تونی دنہ درین نار
دزی نہ نارہ آسس زاہ چھٹی نارہ
یمی سیت وزہ چالوی خانہ آباد
دپک شاہس گرن شوبی یہ منظور
دپک شاہن کڈ تن انہ ناریرون
بدستِ ان شاہن جای تراوم
بناوک بادشاہن خانہ داماد
اسی دیدار تیوی آنہ ہاوان
یمی ہاتہ اسی عقد کی ارادہ
الغرض قاضی کر وون عقد یتیہ ند

کُرن تمہ کوہ زیدیش لعن و طعنہ
چھیم حاضر شہا می اہل دربار
پتہ گتہ نارسی منز خوب زالن
پری شاہس یلینس نیک نامس
ملت روغن مہ زالیو چھو وصیت
سیاہن کن دپن روغن انیو و د
بو چھو کرمت لباس مرد دربر
تنے ملوہم زہ یاری تی سر و پا
لدت تہاوس زنن اندر نار ہیو
خدایس کن و نان آسو سن لوح تی زار
خبردار و خبر دن بادشاہس
جسم تی جان سالم تس چھو موجود
وزیران و امیران آسہ آی لاران
یہ شہزادہ چھو ظاہر قطب عالم
کری این و ارسی منز جای محکم
یمس معبود سیت آسہ پانہ
وزیران و امیران آسس حاضر
یمن دون لولہ نارن کہ منتوی سع ر
ملت انوہس زن و سوی درباہ
بو چھو نامت شاہ نہ دورہ ہاوم
خداین تہا ونگ تی یا سلامت
اشار و سیت آسن لیہ زہ ناوان
دپک شاہن بلاشک میان نہ نار
دوہن کینژن عقد او لنت ون کرنند

کړه دعوت پګاه داو منادي
ګیم پیدا دَس شادي زر شادي
پګاه داوک منادي در پرستان
پرستانک شهنشاه کهیاوه نادان
اکس غنس اندر آسم مرهٔ ڤهاوان
شبس آسوس یع روزن کبرج ماهي
دوهه اکه عرض کرمهٔ پادشاهس
سٹهاهه آسان فکه چهیم رت رکیووه
رلت پرلو الوا رسَ آس اسماني
صندوقس منز تهون همره اختر
دیوم پرلو ته وانک قافسي پرٹے
اده وا اپس گنډ هوس امیهربان
امي دوهه بابه میانوي برعدالت
تمس کشور رستانس کجکلاهس
وزیران و امیران بهٔ دنهٔ مي آي
اده پرسش کرم بابن شتباهه
گمت آسو ک زهٔ گنتوو نتو مهٔ نش صاف
توجن هنډ گاش بینکوي لو از دلو
اسن وقتن چهٔ کوسم هرٔني
تمن پرین دتوم رخصت بها ډم
صنوبرس گمت سو در پرستان
عدالت آس موفو دن رتن لو
تمس نینه چهوس کران بو حکمراني
ستنم میانوي بدبنا کینه نو آو

کره وساز و سرود و شادماني
پګاه سالهٔ کرن آده دست بوسي
وچهیم تنت فوجه فوجه پر پرایوان
اکس مفتس کرن مهمان نوازي
برائي نغمه آسم پربه ونانان
دده هن کنیزن کرم تنت جاه آرام
مهٔ مت لول گژه ما خانمانس
کرم منظور رخصت پادشاهن
لذت بخشس پکان آس بربوي
بلي پرلو انوس در محله خانه
اسي جلدي زه وَل فینن وت
دیوم پرین دیتو حال زمینس
کران قافس اندر آسوي حکومت
دیوک شاهس صنوبر آو بامامه
نیک همراه اسي شاهن نشني زري
گره تي سوک زه دزمت تهر سبکا
غمو سینني چهو بیمار گل کوه قاف
هنوم ننهر گژهت مهٔ شاه پرس
اکس تهندس لو ال سخته بناني
سه مهٔ داخل کرم سے محله خانه
اکي زینت تمي اک ماه تابان
بیت اندر گهمرت مي قبله عالم
مرت بابه کرم مهٔ پادشاهي
بهوي چهو شرط جانوي اچهوانهٔ

کرت تهاو دمن از عقد بندي
انک قاضي کرک اده عقد بندي
بهر گونه ضیافت لنه نادن
کران پربه مهٔ آسم دست بوسي
دوهن آسي کران نغمه سرائي
دوهس نغمه شبن یار گلفام
دِنم رخصت گژهي بنوي گره بوا
بمع دختر اجازت میول صبحن
سٹهاه سامانه دتونم لعل و گوهر
تمي سانه بو واٰنس کوه قافه
نموت ماهن لشه زي سهٔ ساسامان
خبر سوزم مهٔ پانے بابه جانس
خبر میاني نیکتن پادشاهن
بلي گوام تکارک کرنه قصد
نیکن اپانکنی کت محله خانه
گمت آس جانه بابن سخت لاچار
زاول تا آخر حال و نومس
چهو نمند نادگل و اراه صنوبرس
بیه بوزت شادگومي قبله عالم
سپین قافس منادي خانه خانه
اندر قافس زان آسو ساز و سنطور
تهي شادي ضروري آسنوي غم
بهوي چهو جووه میانو گل مین بادو
زتي ڈون زي کله بوپان پانه

دپس شهزادئي اې شاه ولا
كړت زنځير آخر چپت به شو مړ
چه شو هون انسانه سند ولكه څواني
به پنجره كيا زه چې اې ده لږ مړي شي
ته كړمت عذ چوي مه سپت پانه
به پنجره شاو مړ چې دانه دانه
مه كړمت عذ چوم زي سپت پانه

جهانش ټپ ته عادل شهريار ه
سبب اكوي مه نتم الشهنشاه
وتهت باني مكلش چوك رت اناني
كوډ د كوه چوك كړان مي علي ايا
ونت سر بو ټي كله يان يا نه
صنوبر شاهني ونوتش عذا يا

ته ونم اتر خواري چې ته تو څېر
عذ اب چپت به شو مړ چوس كيا جهان
تلت خواري به گل چې اوړي لري
گوډن اكوي مه نتم زي جوا باه
گوډن ونم يسا روي انه دانه
قطعه منډ وني ساروي سرا يا
ونے بو كيا زه شو مړ قيد خانه

بیان ساختن صنوبر قصهٔ گل شهزاده

اندر آسوس شو نگت بو محله خانه
دوهک پاهن شو نگت آسوس ناز انا
گل اعضاو جسم از حد گمت سرد
سرد گمیت ته اعضاوان ښر چپا
نبر آسس لو د امر بهر حاجت
تمی وقته عقل پاس مهر رادم
جدا گیه گل مه نشر در محله خانه
گرس ننس و جسم پله مت زنم
تلوم قچه کرم بیت سیسن
دنم مهلت و لے بو وار وار
گنډت زلو ته گهته سوه رسان ان
دوان آس هار ساران لو زفریاد
شهاه دوه گی بته هی حال فی چو مس
اندر کن آس مه الخ جوان
دپوم تمنی و نیو بنه کنیه نش انا

ونی ساروی ته کن تها وجان نه حا
نصف راتن هنگه منگه گوسن سدا
بیه و پس کهون ملی رتهی گرد جسم
د لوم فیرت امی مکرچ کتا باه
لجسم سردی مه فری گر طهارت
صبح بله فلونه کوتاه مه برم حیا
دو هس آسس لد منه آت دانه
و چوم لاغر گمت مه اپه خور شرنگ
زهر من شای تم هرته بن
نصف رانن لوان آس ونته باری
گهنت گه سی بهی هر روز بیزان
بلی و نو نیم سیو حال فی رود
نیم بهر آسو می اتن سرد وحسن
دلس اندر منه گنگ گل چه کنم

به گل هنت چوس شو نگت بر خندان ز
د عش چوم الوانی مشک تا تار
امس کن منه لوم و نتم سبب کیا
نبر آسس لو دامر زی گوی کیا
ونن امشد شها منه رست زانم
جهانک کے اجه تامت سرسی راو
اندر گوسی طوبلن لو در آنده م
نهکت و اراه بمت آسو وی ان جنگ
سیمن که منه د پوم شهر باره
ننم پیره بون واپس کرنت گرا
نمی کرنی بهی گر چان برباد
کله نراوک کهون پیټو لوکه و فریاد
اده هوی دلس اند گهټت گرت
۴۵ کران با یار دا آس عشق و آرام
بیه یدوی الوسی گر دزس بازنه

ڏٺم ڪه ٿيو زه مه ڪتو تيز رفتار
ٻهوت هوشياري مه ڪندم زري خبردار
پلنگس پٽ ڪهست مه ترا ڏآرام
ڪرڻ بستر مه سيتي مڪر ڦڙي جان
هنيم مارن مه کهڙڪ آسوس ليچ هتيار
ڪنڊٽ زيور لاڳن رڌنه ڏامان
اسنا ڪرتون بيا روڦي چهيو مه مخفي
ڪهڙس پٽ بوکهتوس ڏٺان چهوس نار
هناه اک شهره ٻهر ڦڙان آستو ڪياه
اندر زاني مڪانس سي بيڪاني
پنه پنه چهوس بيڪان لوڻ جانس
زه گل گنڊت چهيه سنا اده تعظيم
ڏيس تم زنگين ڦن زبر ڪيا گوي
ڪران آئس يه ليوري نخ اره يار
ٿهاه زاري ڪرس هيچ تر شرارت
زهس سيتي و تهت گيه بدرنگي
وڇان چهوس ده اره ڪن بوز تار منت
بو روزت زير يامنا انتظارتس
ڪڏم شمشير پرمي نام مولي
ڏنم دارت تيهر زنگي ڪرت ور
زچنگ زنگي امي مو ڪلا و پامت
ڪڏت شمشير دڙن زنگي جوانس
سگن وچان زنگي آه او لاران
دڙن نهف زاگهني نس جاي ترس

لڏت لين نها وزان ي آبه سو سب هوار
ڏوهس مشغول الس ڦ ڏس رعد آلبت
سولي آسوس کهوان هرلد وز طعام
يه گل هنت بو شه نگنت ڦ رمجيا جاه
و تهنت گيه استه استه گل بر قبار
اهين ڦ وان سرمه لاڳن ڦ رايه بيرون
ڏنوم آلو سئيس ڪڻ بجلدي
پته پته گوين امي جان ڇان جاس
بيان ات منز چهوا ڪن جنگي جوناه
زلنگ سيت الو مت خوان اتحا بي
سو خوان حاضر تهون زنگي جو اتس
ڪرس تم لعن ڦ طعنه بي نهايت
ونڪ لي پر طلاق ميا لوزه از چهو
ٿهاه زاري ڪرس هيچ تر شرارت
تمي سيتي شرارت گوتمس ڏ د
پلنگس پٽ ڪهستم بيٺه باناز
تيهوي زنگين ڪرڻ هتو سترا حت
ڪرڻ هتو زنگين بوسه ڪناره
اندر گوسي نه دروازه ڪرم وا
گلي نيو تم ڪڏت زنگي امه زچنگ
ڪرن مي رس پٽ انتقامت
گهي آمنت مه سيتي سگ ڦ فاد
سگس گل ليوه آسي بيم هادان
بجاي نتر لاين نهف رگن يام

ڏنت دار ڦ غمي تها و م يه گفتار
سترتنام محله نارنج مه ترم ڦ
يه گل آيم نتوي باسوڙ سامان
اٻز لا جيم تنند مه پان پانه
ڪڏتا ندره گنڏٽن ا مه سو ره سامان
طوبلس منز گرتهت مه ڪيه اگ ڪڏت نيو ان
امم گر تم سبين تيز رفتار
اچهوا سوم مه ڦ چهيو منت و ڦتڙس منسي
الوي ڦ انت نيهر ڏته از سواري
سوخوا اچه هنت گلس پٽ چهي اتزاني
گوڏن ڪرنس نمت آداب و تسليم
منگمن لنز زنگين ازحد شرارت
تمس ڦ لوني رٽنتم مار واراه
تمس زنگي جوا آس سو ڪيام سخت
مڪانس منز ڦ چهم گل پانتر زنگي
وڇان حشمو ڦتي گوتاه ڏم ماز
يه گل سا ون ڪري تم سيت پانس
وچهنت مه گو ڏيس تير خاره خاره
ڪرت دشنا مڪاري ور اتي لور
ڏڪه ڏنو تم تيه لايم امي سنگ
سو زنگي کهاني امه پٽ مه ستيس
يهوي سگ ميانو طهر يار غمخوار
امي هوان حمله ڪر زنگي جوانس
تيهر زنگي وست پيوي سر انجام

سو کو کمزوری پنوس حسنت د چالاک
ز شمشیر سره ئې تو من بید زنگی
نره زن ابسته کړم اکتالو د وفي
یه سرتها دم کهنت تری نش د نان چه
بهوی گو سگ کړن اعش د فنائی
اندر طشتی چهوتن جنگی سندوی سر
نه کرمنت د عده تری نیزت بعد قصه
قصه د نهم اده مرنک چهو نه غم
کله خاطر نهوی جهینه در نگی
لبوم نه مه سٹهاکړ دم تنگ د پوی
مهر انگیزه بیتی جهس گر زان
بچکا ظاهر نه تشس ای یار جانی
یه سر میانو کړ زنه کو نه انکار ا
دو هن کنیزن اسی تش کره قراره
پلی ثمر طلک بهوی هم پو پیغام
گو ډ ک پاټهی کړن هم ساوان سو
جمع نهاوت کړن اندر ښتان
بلاګ غ دګنه من ځ هشن د لس چهم
یهن رخصت شهس گو بر لب آب
بیتی آهسوس کیا ثبان موجود
دوس ثمر غنی شهزاده کن نهاد
مه نهومت آوفان خبر شه نهوتن حن
پیرن اپټ ئل بیه ثمر غنی باز
تکهه ټهیه شاهزاده واره د نران

گلی می چا منی تامت د تن اچاک
بیه ېم ټو د زنگی آس بیروي
مهر انگیزه نش سوی گو د دانی
مهر انگیزه زیر تخت تهومت
جهوتان بیوفا که سوی بیجاوی
ببن سردار تها دم سگ د فادار
ټوي ټیر برد نهه پکوئن تیر چهینه
ته کړ نهم د غدباوی حال ایار دی
مگر د نهم زلت کنو گو سو زنگی
زلرزه کهتو نمی نهو ددر د لیوش
اموکی محرم مه کړ نهم جهوتن لوراوان
خبر نهچی مه جهمینه دانه معلوم
کړی شاهن ټهاه تش نواره باره
د هن کنیزن کړن تت جا به آرام
شکار س جهوی گرها د صبح تاشام
کړن ما زس کبابه مشکه بیتن
بیکان آ د شاهی کن ثنا د خند
د جهوم غ ابن انهر می قبله عالم
د تس رخصت شهن بابه د ټین خواب
گډټ هاون یه بزنا رس کتنوی جام
گوډک پاټهن کباثبان بیراو
انت سامانه تش ټیډا تشاد ن
ترن د روانه نی گو تیر پرواز
کړن کنیزن د هن تت جانه آرام

نمی نهون نهجم گشته کړ نه زنگی
یله سرداره سندوی د جهو نهمو خون
سو ټ دم کو زلت در مکا قیم ویس
نمی اظهار میانو یمبر جهو کړ مت
نمی دو قته بیه گل نهادم نهجیر
قصه ئت د ان کهار برسردار
زه گل گنت دین نم شاه عالم
مه د دم مختنک دوتس بار دی
گبر زران گو سو زنگی سهو گهن لوی
جهو قیمه تس اندر بد بخت د لخوش
صنوبر شاهنی د لوتن بیهانی
زندی گره مه نشته تخت تر لی ام
کړی اهر چند شاهن تتس هرا
زمجلس سنت شاهس جهو جو انجام
شکار رت نهوان اندر ښتان
لبنت نهادون اندر تم آب بیتن
زه گل گنت دین تش شاه عالم
د تهم رخصت د ان الشاه عالم
بیکا د ی گو تشی سادسنی ډود
د یان ثمر غ داتنت د ی تتو ی تام
د تس شهزادی ای غمخور من
یهن لو دا د سا دی الوزه نان
تکهه ئی اتس نهی جهی اشنا د ن
منگن رخصت بیهن ثمر غنی نام

پوءِ گهر شاهزادي سميت پيو آسو
قلعي ته نگين هيو ڪنهن ته شهر ته
قلعي پٽ ۾ واءُ آهي وقت گهر شام
اندر قلعي سڀ ڏانهن پيو فرش ڪري صاف
زنگي دختر هيءَ بخت ۾ نه آهي
ڪري ڪا هيم ڪنارو مشفقانه
هتي سيني ڪري ته خير پاڻ
اتي شير اٿي آهي سو تون نام
زنگي دختر توهان سيني سميع فوج
ڏيان ته نگين آسو ڏي تنگ ڏي
خبر لوءِ نه سو سهڻو شاهزادو آيو لاڙان
ته ڏيهاڙي جنگ ۾ شهرن ڪنهن گهر
لطف زاده ليس ۾ تو ته شڪار
ڏس رخصت ڪئي ان زاده پاره
جميله بانو نيشن ۾ ان هي پيو
لوان ڇوٽي باحشمت ۽ جاه
به ڪو سر جهڪي سميت پاڻ جاڻ جانه
ڪلمه مشڪ ٽن پاڻي بزاتو
ڏيهن ڪنيزن ڪري ته جانه آرام
خدا ۾ آتنا وٽ پٽ مرادون
ڏس سامهون ان جيءَ به حڪم لوءِ
لهي آسو گهه ڪري ته مٿ ان ته اندر
ڏس شهزادي اي احت جان
ڪري ڪنهن جانه نه وان شو به پن شهر

گهه هن وقت تمي تنت نرا آسو
به تنهائي پڪان گو به سواري
نيڪ نه پادشاهي خبر نام
اول جهو لوءِ ته مٿ احوال زنگي
ٻنهي سي ڪنيز زخريد آس
وزيران ۽ ميران اٿي نه هٿ تن آهي
قصه سارو سي ڪنيزن تون ته ڪڻاو
زهر شير تهاڏو ان سميت شڪار
گنڊ ٽن عيارانه زنگي ڪيا ڏاڏان موج
مسخرا آس تم زنگي ڏلاور
پنن خوجا هتن تن به ٻئه نيران
گهه ڏن شهزادي ڪرني سلام
ته کيا ونه ڪوٽ ڪري نرح ارٽي پار
هنڪ رخصت پڪان گي رفته رفته
محله خاص اندر باري اٿي گو
به سيني ۽ جين آس ڪيءِ ناناه
ڏين آس جهڪ تنر ڪڪ مجلس خانه
ڏين آس جهڪ ته ميوا ئي پوءِ جوان
هوان آس ۽ ادعيش صبح تا شام
پگه نيرو تي اي دلبر من
پو شوق جاڻ آس ڪرتري گير
پگه نيرو ڪرن ساماني نه سنز
لطيفه بانو گالهه جا دو ساڻ
مه رخصت جهو اهم آس هنو جاڻ جانه

سواري سڀ ٽلن گو هتو نه رخصت
هتس نهره فقط سو نهح ات باري
جهو مٿ آغه سانوي الڪو وف
قلعي اندر پڪان گو بيد زنگي
وچهن شهزاده نيرنت آيه پانه
هتس شهزادي ۾ اراده برڪ ماهي
صبح قلو شير سي تم ڪئي نه پيغام
هتن سيني هي زنگي دتن تار
قلاين منز نهو ڪنه ڪنهنته موجود
پڪان ته شهزادي سميت پاڪ ڪري
بيگم ۾ واٽي هوشيت گهر شير
ڪله سيني دلو ۾ شيرن جواباه
تم رخصت مه آمنت لوح اراده
جميله بانو نيشن ۾ ات بعد هفته
نهوي بانو ۾ جهوڪيه شادڪونا
ڏين آس ڪن مه نيتم شهريار
ته لوءِ نت شادگيه ڪونا ۽ لائق لو
موافق بلڪه مشفق تر ز مادر
جميله بانو ڪن ڏ پو شاهزادن
ڪران جهسته ابر خواب ۾ جو ڏن
پگه نيرو نتوي پٽ مختصر لجز
لطيفه بانو به هندن باغسي منز
ڪرين ته زاده پاره جهيم سنه اهر
ڏتس حافي سر جهي مه مشفقانه

هر اچي في نفس کي ٿو غائبانه
لطيفه بانو ٻه هندس باغ اندر
پوءِ گل گنڊٽ ڪرڻ سان ماه
بوءِ خاص گل گنڊٽ اقباله چاڻي
ڪران هيڪ جاءِ ڪوئن ڪه يه ئي جهو جان
هرڻ جنگلي ٻوڙي ڪه تهن ٽي ازقن
شهاه شهزاده اندر باغ موجود
بي شهزاده ڪرنڪ جلد آزاد
بشڪل خود ڪرڪ پم هرڻ آزاد

ٻڌي ڪنهن سڪهر باڪا رواڻه
لکهنت خط قاصد سوز ڪهين ڏيڇ شاد
ڪره ميانوي الونا نيڪ نامه
لطيفه بانو ڪهن ٿي ديوٽ شاهزادن
آنه سوم وعده ڪه ترت ڪه ڏي جان
جميله بانو بنسير خاص رانجي
بشڪلي هرنه وهم ڪيا ته جهوتي سود
اگر ايمان آنڪ با لمصطفيٰ ڏي

هر ڪوت گي يڪاني راه بندر
لطيفه بانو به هيبت نفس اکس و
سنو ڪه باغ ڪو ميت ڦرچ چاڻي
نصيحت بوڪري ٿهي نهاڻري ڪن
ماڦيره بوڙاوس چاٺو آنگن
آمي ڪه شهزاده عذر خواهي
شهاه شاهن ڪرنت دي خانه برد
ته تراوڪ جاءِ وڪاري عشق خدا جي
وگرنه وان ڪرڪ بو خانه برد

عجز وزاري موڏن لطيفه بانو پيش شهزاده

ڪرڻ هئي زاره پاره عذر خواهي
تمي هرڻ ڪهوئي وم ڪرنه افسون
شهاه هنڪن هندي شهزاده ڪم ڪم
لٽ تري محنت ڪه دونهن هاري
مرخص ڪرنه گي نينهن ملوڪن
ڏيڻ شهزادسي ازدوز مهمان
يه خواهر جميله شيرد ونهن باس
اڪس هفتس ڪري دعوت لطيفن
روانه گي دو منزل دم ناڏس
خبر داروگري ڦهوس آگاه
غنيماه اڪ بوان با خيمه خرگاه
اگر نيزه جنگس ساري مرد ما
بي ڪشته نم ڪراني آهس هم دم

ڏيهم ڪلمه لگي بو پار پاري
ڪرڻ آزاد ساري نم ڪبوتر
تنٽي شهزادسي نم آيه سيمتم
ڏنن خرچ سفر سازن برابر
دعا ڪه هين فتح ندوي اسن جان تن
جهه نهم ڏن خوش فتح اقربا نوازه
ته هيوڪ مهمان ميانوي ڏن رسته
گته هت هفته هتوڪ رخصت شابانو
سنه ماهي دات نم در ملڪ قيموس
يه قيموس آسه پدر مهر انگيز
مهر انگيز آنه شهرس ابو الاه
اڪس هيلس جهه لگمنت خيمه خرگاه

ڪڏن هرنه تمي از باغ بيرون
مٽن آلو عمره هندا ڪيا رگي شير
ونڪ ٻن ٻن اهين احوال هادي
ضيافت کهيادو وڏن نهم ڪبوتر
لطيفه بانو به آن ايمان ازجان
شنبه بانو شوڏن ڪيا دلنوازه
تهوس منظور دعوت شاهزادن
پڪا آيس آن منزلن نهم رات ته دوه
ڪرڪ شهر بيرنته خيمه خرگاه
خبرگير وخبر وهس لوي تيز
شهاه شهزاده مار ڪي آن ڪرو ڪيا
بي ساري نم لاور صاحب جاه
گته هت البو ڏول شهزادن هم دم

ننا ڪ دستور وائين قول آسوي
خبرداران مهران ني وزيران
شرط پورت گنهي ياني پشيمان

مهر انگيزه تهو مٿن شرط آسوي
بيه آ مٿن شرط نه پت گيا اهي غم

صدا پورت ملڪ ادپو پادشاهن
اوني ملٺ نقارن ني وڄڻ
ٿڪلت وراڻيج ان واره نه نيران

صداي نقاره شنيدن مهر انگيز

مهر انگيز باغس منزر ڪرو فـ
گمٿت نيزار نوه نشه ڪي جهو درر
بار شاد آيه دايه شاهزادين
مهر انگيزه دبوڻ ڦن حڪم ڪياه
نهون تمه پرده پانش دو رمياته
ونگ ني جل ڀيج قته ٿي سر
دنتام آيه واره شاهزاده
مه نش مهاري خبر جهي پور ڪرد مهمان
گوڙن قيموس شاهس سو زپيغام
سلام ماه وتن بهنس ماني زباني
به پورت گو سو قاصدي دربار
اندر باغس گرهيت پيو پاڪرونن
نگه شهزادسي گو شاه قيموس
شهانه تهنة تهنت ڪرنس سلام
زابعد عرض و تسليم شهنشاه
ولنتام آهي واره سرشيد
ٿه ونتم تا وينبوني نسب ڪرام
انگنه تاب اي غاز نگرد دل

صدا پورن نقارڪ ز ورازد
مه نش همراه ان و جهه ڪن جهو آمٿت
سلام ڪرهتي سو سيتي نيون پانش
ڏيش نام ڪر مه جلدي شرط اظهار
شرط بادن هن تن شفقانه
مه ڪر مٿن عند جهو مو نين شرط نيم
مه نش و اتت مي گي مراده
وني پد صاف ساڏي ل گرهي شاهزاد
اده شرط ڪف ني سادي سرانجام
خبر و نم گرهيت لنس په جانس
نشي شاهس ڪن احوال اظهار
شهن و جهه مه ڪرني پا مه پا
يه شهزاده اتامٿن و جهان جهوي
همت ڪرني نمس آداب و تسليم
پره زهن شهزادسي جي نام تپال
شرط پورٿ مهي گي تر پشيمان
ٿهاه شهزان ندر لوگوس بيج نام
پره زهن شاهن تن تن شفقانه

ڪنيزي ڪن ڏين اي خود پيڪ
زجان خود جهو ڪن هزار گو مٿت
مي داني تن شهزاده همراه
جه اباه لو زمي نش لو زهرشيا
مه ونم گل ڪر ان ڪياه با صنوبر
لو ڪيه نيهر ٿمس سنتي همانام
ڏيش شهزادن اسي غازنگه جان
ان نله بادشاه ايجو ربياڪ
ان مه قاصد سو زان دواني
بي نزن گرهت سو سيت پانس
تياري ڪر شهن باجمله افسر
پيرده آس لو زت زاها يه ملڪه
بيهوي شهزادني وجهه شهنشاه
ڪرن قيموس شاهن توره تعظيم
ڏين شهزادسي لو نور ديده
بتقدير الهي بيت ڏلو ڪ جان
شرط به تها ومٿن جهو سخت مشڪل
ٿه ونتم تا ونبوي لو جوانه

داستان زبان باختن نام و نسب خود لشاه قيموس

ھيءَ سوچ الماس پاڻ ڪري منُونيا ۽
شہ قيموس ساري ٻُڌي ناون
شرط اُسنڌو نِئي ٻُڌي شهنشاه
گوڏن پر رهيس خبر پاڻ ۾ ڇپيا
گھرھيس ما راز دل انڌ پردي ھيرن
تي وقت ٻُڌس ھيئن نير وفيرت
ڏيئِي واپس ٿي شاه عالم
ھي ٻُڌڻ پاره پاره ماگھرھي ل
فقط چوڪ تري ڪري اُني نِڪتي فند
ڏيئِن قيموس شاھيس کُنِ ھي بياڪ
پرس بياڻِن اُٺي ڪري پاڻ پاڻه
ٿي انصافجي تري ڪري عدالت
ٻُڌو ونه هاپر ڪرم ڪُنَ اعتباره
شهرس انداند بهت ٻڌ ٻڌاڪايه
وزير وقتي امير ڪيا پرک چاڻ
مُسافرن اڪي ويو ڪيا خبر جھم
خبر شهر طرح اگر جھين پاڻ وتن جل
يه ڪر تقدير کي موتن مِھ نِش بند
اگر حاضر مُسافرون ڪرين ٻه
اگر حاضر ڪرين ٻُڌون مُسافير
وزير وڌي ٻُڌيس ڪُنِ ايڇو نه
ڪُرن حاضر ونان ڪيا ڇوڪ ٻهانه
وزيرن ٻل پست خود سوختنه
مهرانگيزه روئيس گيه سياهي

لقب جا جين بخشش نعمت ڪُرتس بهاو
يه دختر جان ليه ڇپي مهرانگيز
وتي تي عيب عاميس منزونے ڪياه
اجازت تري هتيس هي. يار ديگر
اهي از نام وارہ ھار مت جين
ڏُنِس قيموس شاھن اي جگہ بند
وڻي ٻُو شرط ساڙي ڪنهن مرغم
مهرانگيزه ڏيوتن پادشاهس
ڪرت شمشيره پيتني ٽل ٿيه ون بند
اگر پاڙي شرط ٻو دانه دانه
ٿه ماهيچي خو شنجر انجوش بهانه
گوڏن ٽئس ونس تي ڪم پاڙي مڪو ائن
شهادت مي ڏيئم سوُنهي شهر پارا
ڏُنِ اهسُنه بميو پاڪ رنسيئه آ و
مهرانگيزه ڏٻو ظاهر مران آ و
خبر ڇپيمنه ڪتوڪ آسوکو رکين گو
وگرنه ٻُو ٽس ڪله ون زکر ٻل
عرض شهزادي ڪر پادشاهس
ينه ناراض مي پٽ وزه مه و
لتُنين ماگر ھيس در دل ڪرد و
ڪُرن حاضرونان ڪيا چوڪ بهانه
ڏُنِ شهزادي الصاحب تخت
وجهن زنگي شهاه گو دشمنه
در انجلس تهوں ڪُل بسته ڪرتے

نسبت ڪرام ساوي واره پاڙن
اهي حلق بهن شمشير تهو تيز
خبر شهر طرح مه ساري اشهنتاه
اگر حالي ڪرس لو جان جهوس ڪبر
هي ٿيو عهد ڪرت شرط لو زت
شرط باوت نبک امسنڌ تيه خاوند
وليڪن شرط باوُن سخن مشڪل
اگر ڇپي ڪهنه خبرو انڪ مرادس
يه ٻُڌن شاهزاده گو خشمناڪ
شهادت ڪُن ڏيم مه دليرانه
اهي بابت ضرورت ڇهم شهادت
سوه حاضر گذره و ڪرن در مجلس ناز
وزيران واميران آس حاضر
شهن ڏٻو ڪوه وتم تمسن وني و
جوا باه ڏتو نه هاس شاه عالم
خبر کمه شهره کين تم تراو مرد و
ڪران جهوبم بهانه نڪتي فند
تمس قيموس شاهس لحبکلاهس
لکهت هنئو گوڏن شهزاده تحريه
يه ٻُڌنت گو وزيرن کياه شرارت
ڏُنِس قيموس شاهن ايڇو البته
گوڏن نهد کوز بهدو تلته زي
ز تختهن ڪُڏن پا منت زنگي
مهرانگيزه ڏٻو نس ون يه ڪس جهوے

ڏٺُ شهزاديءَ هنءَ حال نگي
غمن پٽ غم اَمي تنهن ۾ اضافه
سرگل نه بيٺا انهن ۾ از پرن
وَدن وقته اٿس سخته بناني
نند ريت بادشاهن آهن نيران
صنوبر شاهيءَ ۾ تن کچ کلاهن
قلعن نند سرگل گيه سوسا زمان
ڏٺهس سان هارني ۾ ٿو ور زنگي
گهرسي آمنت آهن شيسته .. اسو ڪيهو
ڪله ته ٽوٽي تنهن ته نگي پنجو آهس
ٿهون آهوس بمسند جاءِ ۾ جان
صنوبر شهمس ته هاران باطرف
امي ڪرمنت نه ملڪه حال اظهار
مهر انگيزه جيو هنه پانه معلوم
اڇهو ڏٺهم ڪنو لعزم بيانه
سفر نيٺوي يله شاه لوزه ناون
انگ قاضي ڪرکري ون عقد پڙهو يار
مهر انگيزه هندي بايه جانن
ڏٺس شهزادني ايشاه عالم
ڪوه قافس هيو ماهه ڏهم وٽ
تيم مهمان لٿس لوشامن
ڏيان آسو انتظامس خود شهنشاه
بدعوت از شهنشاهن ڪرو ياد
ضيافت کهباؤ ناون ۾ شهانه

مهر انگيزه لڌنت گيه ڏنبلي
صنوبر بادشاهن قافڪين نا و
حڪومت لسنديس دربرستان
نبرقافس قلعس زنگي لباني
تنشي زنگين ڪرين پريٽه آس وانان
سرگل بادشاهمت نه درابه تنها
يٽ انند جهي لبان زنگي پهلوان
اڇهو وڇهو بادشاهن حال نگي
ڪيرن اڏمرده رسا زنگي منحوس
ڳلي سيني ڪله تهاون عذابس
ٿُسند و لسر گلي هرد زسوزان
امي نيه ڪور جاني لوزه ناون
امي بايت گهرت نيه ساسه يار
ڏٺن از ابتدا وانتها حال
سٺهاه سختي نوجهم شاه زمانه
وزيرس ڪن شهن ادلو جهين ليو راضي
وزيران وميران تيادو خورسند
ٿه هومت شهره بيرون خيمه خرگاه
مه چهيم مڇيوه ستين زنگ عالم
سونه سنر ڏوال سنين ڏتنه شاهن
نبرنيران جهونه از خاص و عامن
يگاه داوي منادي شهريارن
بهوي ڪرمنت ڏيارئي آسو ارشاد
اڪن هفتن و زان آسو زوسنطور

ٿلت آمنت بيه زنگي ڪوه قافه
ڏيان گل بادشاه بائي ٿتن ٿاو
هن وقته جهيس ڪوسم هراني
سرگل آسي شبانه تو گرتاني
دوهه اڪه شنڪ سپن تن بادشاهس
صنوبر شاه پنهنجي ٿن ۾ راو براه
ٿنجي اتن نه بر فرمان ٿو ور زنگي
ڏٺهس سپني بنان لتنس يه سنگي
ڪرتنه لتنه تهون گل قيدخانس
لدٺ تهاون شي وشيءَ ۾ قيدخانس
ٿلت آمنت نه زنگي از ڪوه قاف
بگردن خون ناحق کهاره ناون
گذهنت فاقس ۾ ڪرمي ها نه معلوم
صنوبر شاه گلني نيڪ بد حال
ونت قصه سو زنگي باره ناون
بمي وقته انن گذره لوز قاضي
گذهنت فارغ ڏٺن فتمون ۾ شاهن
يگاه دعوت ڪرفاءِ نيڪ ناماه
جميله بانو بيه سيءَ ماه طلعت
منادي ڪرڙ و ياري بادشاهن
تو لتانو مي شبانه خيمه خرگاه
اميران فخرن بيه تاجدارن
يوان گي بادشاه تنه هرڪرانه
رنج شهرن گهر ملڪن سٿهاه دول

انگ سبڪ رت گهوڙن سڪين سنجاج
بيت شهزاده تها سهت نه نانه
دوهين ڪنيزن ڪرين سنت جا آيه آرام
تمي وقته جمع تهاڻن ڪهن فوج
زنده رذت ڪرو آنهين ملاقات
خدا ٿهي ليا ونهي گڏ ڪرو بار
دتهن سنتي تمي ايه فوج و لشڪر
بحشمت شاهزاده گهوڙوانه
تهيوي رخصت تهيو ڪٿم نير نهي گهي
تره ليله بهت بيکان بلو الومجنو
گنڌهي ٿن نامه پيش شاه شمشاد ٿي
دل افزا نامه بهت شوهي عطر آمير
ڪڍن نامه وتن شاهس بدليا بار
وچهين نامه شهنشاه شاد ڪيائين گهڻو
وزيرس ڪن ڏنو پوي شمشاد شاهين
آمي وڌن دوباره زندگاني
سرنامه بنام ذات باري
انهن تهيو بو پڪن پروردگارن
حقن ڪڍ سو مطلب لکيو زواره
نجو شروئي ڇيه زن حورجنات
سراپا حال لکيوي ڪرته اظهار
وزيرن ڪن ڏيئين وسو به تر چپا
ستن اندر ڪنهو رو دم ستم سو
ڪنيزان وٺي سيڪ غلامان

ڏنگ خيرات زاو ڪئي نج معه باج
جمياته نوهن سردار تهاون
ڪراٿي آس عيش و عشرت صبح و شام
اگر ڪهو وس نه ندو با سلامت
ڏيم رخصت گهر هو نيرت هماس سات
تڪر ڇيزن نه سفر ميان واره
گهره ڪن گهوڙوانه ٻاڪهه و فر
تمن ني اپيانه ٿي سين ڪنيزان
دوهين ڪنيزن گره هت بلک خوش دلي
لکهون نامه مقبله عطر آميز
ٻراٿي واخل انهن مهر ارشاد
سو نامه بهت سو قاصد واتو دربار
پيرتهان اتهن قاصد نهن اهل دربار
مٿهون جهين پچ نامه آس زن نگارش
شهاه شادي ڪرم مئي ٽه اران
وزير پرسو خط ڪيئر اه ڪهيڪ ست
تمي نامه مشڪلن ڪره ستگاري
زندي نوتن خدا اين بهر جل ماٺ
پيو ڳا سو هم دتس مهر خاره خاره
پگه واتو سجده مرت آنهه شاه
سلامت آس اي شاه جهاندار
سو فوج الماس آمن جها دوباره
ڪهڙ تن ذات پاڪس ڪي زنده آسو
سو شهزاده اڻگ با حشمت و فر

بيه تها وڪ لڪ تس محله خانه
مهرانگير فرمان مانه ناون
ڏوهه اڪه ياد پيويس مول نهه موج
غلامانه چانو جيوس بوتا قيامت
ڏين شاهن ڪري نه اڻ بو انڪار
ڪرن شهزادسي تم زاده پاره
لذت نه اپيانه ني مستي خانه
بعشوه تم نواني راحت جان
ڏنگ تنهه خيمه خرگاه شهر بيرون
انن تم قاصد ادپولس ٿو ٿيه تيز
روانه گو سو قاصد چون هوا تيز
شهس نذانه بهت تس اهل دربار
ناته جهو ڪهنداي نيڪ شروي
ڪرن تهن قاصدس شاباش شاباش
ڏيو خلعت آس حل نه زرنگاري
بجان مشغول گي شڪرانيپ
زهي خدمت شه ڪردگارن
ڪره ظاهر دوباره آس ملاقات
ڪنيزه تاره انه مي بهر خدمات
خدا تهون سلامت حشمت جاه
يه خط پر شاه شمشادن سرو پا
ره تنهو چپا مه ندي لوڊ ديده
شهانه پرنهط الٿن مخنز اتيان
انڪ دسپس شمعه حور سيڪر

زنانہ سوزنی در محلہ خانہ
سٹھاہ کر لو کوی تس رنشاری
نادل آخر حال و نو نک
ننہ وچھنتھی رہ گیمہ ادہ اریا ہیت
ژری ژر ہتم و نو فی نصف رتن
پرن ولن قسم از ذات باری
خدایا نور کنو کنھہ ہیو سامان

یلی وچھوال ٹونے ورکنارہ
شیانہ مال ہاجی حال ہرشہ رہ لش
یش احوال ماہ و سال لو نک
یہ قصہ گو ختم الحمد للہ

تمام شد گل و صنوبر کلان

وزیران و امیران آئی سا یی
وزنان آسو کستم سوی راتس
تو یتہ کر کھ باہم عشق و عشرت
دن و الن شفا دیہ ذات مولا
ہمت دژ فی تس ادہ ذات پاکن
عفو کرنہ ہم کرن میہ عیب ساری
امید اللہ حمنس کیسے ہیو صنوف شعبان

غزل از حضرت شیخ سعدی شیرازی رحمۃ اللہ علیہ

ای بالان چو صنوبر زی بر رخ چو میم و
تا بگیر در رخ بر آمد ای نگار اخا و طے
تا و بے آمد نگار اچون مرا از عشق قاف
میم و یے درش و اردن دار دل و
گر بگو بستان شتاقان گی نقد را
سر شرط دانہ ران لام علین نون و
شاعران لسبا رگفتند شعر ہای پر نمک

زلف داری ہمچو عنبر جو شین کیف و
چہرہ ماہ شد نگاہ چشم چون لچین دال
دار وئی در دم تو داری زبان الام
میم جیم نون و او نون شد از عشق
مردہ ہا احیان ہی علین شین
ای نگار گر تو مار انگیختی مہمان

آفتاب عاشقان ماہتاب دلبران
در غم میم تن گرفتہ نا و بے
لام و بر لام و بنہادہ یا شین تا سحر
گہ نکردی یادمن الحال لام یای لام و بے
بر سر کوی تو مار اگر کسے را نغ شود
نقلہا لازم کند با دوا و بن دو
کس نگفتہ شعر ای شین علین دال و

تاریخ طبع از حافظ محمد حسن وفائی

بود این نسخہ نامی گل صنوبر
بروح بخشد تفرج ای برادر
چو دلدادہ گفتا نام و تاریخ

لعاشق مید ہد مژدہ ز دلبر
وفائی از قمر تاریخ می جست
سنہ ۱۳۲۹ ہجری

مہر انگیز این نسخہ دلآویز
پس از گنجینہ این قصہ سراسر
ز طرز خوبی موزون گل صنوبر

کتبہ قاضی نظام الدین خان نیازی

ملنے کا پتہ

غلام محمد نور محمد تاجران کتب مہاراج رنبیر گنج بازار و مائیسمہ بازار امیرا کدل سرینگر کشمیر